

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, LAPKRIČIO – NOVEMBER 10, 2015 • Vol. CVI Nr. 132 Kaina 1 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 11-09-2015

ŠIAME NUMERYJE:

„Derliaus pietūs“
2015 – 4 psl.

Lietuvos istorijos mylėtojų klubo
penkmetis – 8 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Lietuvos vaikų svajones pildo ir Amerikos lietuviai

DALIA CIDZIKAITĖ

Jau penktus metus iš eilės Lietuvos vaikų kalėdines svajones padeda išpildyti ir Amerikoje gyvenantys lietuviai. Prieš penkerius metus prie projekto „Vaikų svajonės“ prisidėjęs Amerikoje gyvenantis Marius Vilemaitis šią dieną džiaugiasi darbo vaisiais. 2010 metais prie projekto prikabinęs prisijungti kelis savo draugus, kitus metus JAV lietuvis pasitiko jau su nemažu būreliu savanorių bei viena lituanistine mokykla. Tačiau didžiausias protrūkis, pasak Mariaus, įvyko prieš dvejus metus, kai prie projekto prisijungusi JAV lietuvių siuntų kompanija „Atlantic Express“ pasirūpino ne tik svajonių persiuntimu į Lietuvą, bet ir visomis muštinių procedūromis. „Kiekvienais metais augame kone dvigubėdami, – džiaugiasi Marius. – Šiandien iš keliolikos įgyvendintų svajonių išaugome iki 200 svajonių per metus.“ Praeitais metais prie projekto prisidėjo Centrinio New Jersey LB apylinkė, Philadelphijos, Elizabeth ir New Yorko lituanistinės mokyklos. Prie jų prisijungė mokyklos iš San Francisco, Čikagos, taip pat Houstono LB apylinkė ir nemažai pavienių žmonių. Naujos idėjos ir sumanymai neretai gimsta pačiomis netikėčiausiomis aplinkybėmis. Taip nu-

Svajonės pildosi!

„Vaikų svajonės“ archyvo nuotrauka

tiko ir su „Vaikų svajonėmis“. Vienas iš dviejų projekto sumanytojų ir įgyvendintojų Julius Gregorauskas prisimena, jog projekto idėja gimė jam su pusbroliu Andriumi (antruoju šio projekto iniciatoriumi) bekopiant į Mont Blanc kalną. „Kopimo metu buvo daug laiko įvairiomis mintims, – sako Julius, – viena iš kurių, praėjus metams, išvydo dienos šviesą bei tapo projektu

‘Vaikų svajonės’.“ Praėjus šešeriems metams nuo projekto pradžios, Julius džiaugiasi jo sėkme. Turint omenyje, kad viskas daroma tik iš idėjos, be jokio finansavimo ir savanoriškais pagrindais, projektas ne tik netrypčiojo vietoje, bet ir pernai pirmą kartą sugebėjo įgyvendinti absoliučiai visas surinktas vaikų svajones, kurių buvo per 10 tūkstančių. – 9 psl.

Vilniuje vėl posėdžiauja Seimo ir PLB komisija

Premjeras Algirdas Butkevičius susitiko su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovais.

Dainiaus Labučio nuotr.

Lapkričio 10–13 dienomis LR Seimo rūmuose posėdžiaus LR Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) komisija. Posėdžių išvakarėse su PLB atstovais susitiko Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius. Pirmąją darbo dieną bus svarstomos dvi opios temos – „Dėl atskiros vienmandatės rinkimų apygardos užsienyje gyvenantiems Lietuvos Respublikos piliečiams įteisinimo, balsavimo internetu ir rinkimų apygardų“ (temą pristatys komisijos pirmininkė Ona Valiukevičiūtė) ir „Dėl Lietuvos Respublikos pilietybės įgijimo“ (temą pristatys komisijos narys Antanas Rasiulis).

Sesijoje taip pat bus svarstomi kiti svarbūs klausimai: valstybės požiūris į pabėgėlių krizę ir pasirengimas spręsti šią problemą; Lietuvos Respublikos piliečių išnaudojimas užsienyje ir valstybės pagalba nukentėjusiems asmenims; žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo pakeitimai; Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo programa ir kt.

Sesija baigs darbą lapkričio 13 d., penktadienį, rezoliucijų priėmimu. Taip pat bus surengta baigiamoji spaudos konferencija.

„Draugo“ info

Neatiduodamas žmogui savęs, neduodi jam nieko – Axel Munthe

Kadise Lietuvoje skambėjo laida „Kas geresnio, premjere?“ Valstybei jos nereikėjo, nes nei laidos vedėjas, nei laidos svečiai į Lietuvos bėdas nė nebandė žvelgti giliai, atidžiai, objektyviai. Tribūna į valdžią atėjusiems kairiųjų atstovams buvo suteikiama tik tam, kad šie galėtų pasigirti, kiek puikių darbų neva nuveikė Lietuvos labui.

Propagandiniai laidos tikslai sumaniai slėpti po padorumo skraiste, esą lietuviai beveik nieko nežino apie stulbinančius šalies laimėjimus, nes Lietuvos žiniasklaida skelbia tik negatyvią informaciją. Suprask, visuomenei reikia matyti abi pasaulio puses.

Taip, tauta turi matyti viską – ir kas gero nuveikta, ir kas blogo pridirbta. Tačiau tasyk visuomenę bandyta apgauti mažų mažiausiai du sykius. Pirma – kai jai įrodinėta, esą gerosios žinios ištis džiugios. Antrą sykį, kai bandyta įrodyti, jog visuomenei verkiant reikalinga alternatyva, nes jai dirbtinai peršamas vien blogųjų naujienų sukeltas nepilnavertiškumo kompleksas.

Bet juk sveikas protas byloja: jei yra laida „Kas geresnio, premjere?“, tai kažkur netoliese turėtų būti ir tribūna, kurioje diskutuojama „Kas blogesnio, premjere?“ Drįstu manyti, jog ši diskusija būtų žymiai svarbesnė. Nors diskutuojant „kas blogesnio,“ taip pat įmanoma pasiklysti painiuose girios keliukuose – ar visuomet užčiuopsime tikruosius pavojus?

Vienas iš labiausiai į akis krentančių šiandienos pavyzdžių – galimi korupcijos ir piktnaudžiavimo tarnyba atvejai Druskininkuose. Lietuvos specialiosios tarnybos (SST) bando išsiaiškinti, ar aukščiausi Lietuvos valdžios atstovai nenusižengė tarnybinėms etikoms, nemokamai naudodamiesi prabangiais kurortinio miesto butais. Taip pat tiriama, ar Druskininkų merai nepažeidė moralės principų, pamalonindami valdžios astovus prabangiomis nemokamomis nakvynėmis ir maudy-nėmis vandens ir poilsio parkuose.

Netikiu, jog STT pavyks rasti tiesą, nes Seimas nepanoro sudaryti net specialiosios parlamentinės komisijos šiam skandalui ištirti. Žinoma, iš tų specialiųjų Seimo komisijų – beveik jokios naudos. Apie tai byloja visa Lietuvos parlamentų istorija nuo 1990-ųjų. Ir vis dėlto parlamentarai nedrįso žengti net šio simbolinio žingsnelio.

STT greičiausiai nepavyks sėkmingai užbaigti Druskininkų tyrimo dar ir dėl to, kad ne visi mūsų teisėjai supranta, jog, pavalgius kavinėje, privalu apmokėti sąskaitą būtent iš savos piniginės. Nes jei sąskaitą už teisėją apmoka kažkas kitas, atsiranda ir galimas korupcijos šešėlis. Jei Druskininkų byla kada nors pateks nemokamai kavinėje pasivaišinusiems ir dėl to jokių rimtų pasekmių nepatyrusiems teisėjams ant stalo, statistinis Lietuvos gyventojas ir skaitytojas gali drąsiai manyti, jog Druskininkų detektyvą tokie Temidės atstovai narplios pagal „savus įsitikinimus“. Tiksliau tariant, bloguosius veikėjus išteisins nepamatę nieko smerktino...

Tačiau ar pastebėjote, jog atsiradus Druskininkų problemai atsirado ir dešinioji galimos korupcijos alternatyva. Patyrę smūgį žemiau juostos dėl Druskininkuose nemokamai dalintos prabangos, kai kurie socialdemokratų parlamentarai ir jiems prijaučiantys žurnalistai entuziastingai puolė gilintis į TS-LKD vadovo Gabrieliaus Landsbergio šeimos verslo reikalus. Tik pamanyk, didžiausias pavojus valstybei kyla ne Druskininkuose aptiktuose pažeidimuose...

Tikėjimas lietuviška perspektyva

GINTARAS VISOCKAS

G. Landsbergio verslo reikalai – ištis ne mažiau įdomūs nei Druskininkų ar Utenos merų veikla. Tačiau rimtai domėtis, gilintis, analizuoti – ar prasminga? Vis tiek viskas bus taip sujaukta ir supainiota, kad nieko doro nesužinosime. Vis tiek bus pateikta keletas įtikinamų, konkrečiais skaičiais ir faktais paremtų, tačiau kardinaliai priešingų versijų, ir mums, eiliniams mirtingiesiems, teliks vadovautis jausmais: jei esu konservatorius – smerksiu Druskininkų merą, jei esu socialdemokratas – smerksiu jaunąjį Landsbergį. Delfi.lt apžvalgininko Rimvydo Valatkos klausimas, kodėl dėl Druskininkų detektyvo iki šiol aiškos nuomonės nepareišė Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė, – beprasmiškas. O kas iš mūsų valdžios atstovų šiuo reikalu pareišė aiškią nuomonę? Ligšioliniai pareiškimai – tik rimtos veiklos iliuzija. Tiesiog reikia apsimesti, jog neva plušama, vargstama...

Šių eilučių autoriui atrodo, kad Lietuvos valstybė patekusi į situaciją, kai nė vienas iš žaidimo dalyvių neturi persvaros. Esame panašūs į voverę, bėgančią aplink savo ašį besisukančiame rate. Net jei ir labai sparčiai bėgsi, vis tiek stovėsi vietoje kaip įbestas. Baisiausia, kad niekas iš mūsų nežino, kaip išsiveržti iš šio beprasmiškai besisukančio rato.

Prisiminkime diskusiją dėl progresinių mokesčių ateities Lietuvoje! Ar buvo įmanoma susi-

gaudyti, kokie šių mokesčių privalumai ir kokia – žala? Ar po tų dešimčių triukšmingų diskusijų televizijose ir publikacijų gausos didžiojoje žiniasklaidoje mes jau žinome, kokie tikrieji siūlytojų ir nei-gėjų motyvai? Niekad netikėjau Seimo na-rio Algirdo Syso nuoširdumu pateikiant šią tarsi iš pirmo žvilgsnio patrauklią idėją, bet tuo pačiu ar galiu pasitikėti ekonomistės Aušros Maldeikienės nuoširdumu?

O toliau bus tik dar mažiau gebančių susigau-dyti painiose politinėse ir ekonominėse intrigose. Mat aukštojo mokslo diplomai vis dažniau įteikia-mi beraščiams, turintiems daug pinigų ir mažai pro-to, o gabūs, ištis žinių trokštantys jaunuoliai dėl lėšų stokos nepatenka į Lietuvos aukštąsias mokyklas. Aukštųjų mokyklų vadovybė prabilo apie smunkan-čią aukštojo mokslo kokybę. Prezidentė parengė spe-cialias pataisas, turinčias sumažinti turtingų beraš-čių gretas. Bet ar sumažins?

Vokiškame leidinyje *Die Welt* perskaičiau susi-mąstyti verčiantį straipsnį apie pokyčius didžiojo-je Kinijoje. Komunistinė Pekino valdžia atšaukia ka-daise priimtą „vieno vaiko“ politiką, nes pamatė, jog ilgainiui šalį ištiks demografinė duobė. Kad vals-tybėje būtų išsaugotas pozityvus senolių ir jaunų žmonių balansas, šeimos turi auginti ne mažiau dvie-jų vaikų. Bet atsitiko nenumatytas dalykas: iš pra-džių kinei labai kentėjo, kad valdžia jiems neleidžia auginti daug vaikų, o dabar norinčiųjų turėti du vai-kus – ženkliai sumažėjo.

Kad taip neatsitiktų ir mums! Mes negalime pra-rasti gebėjimo analizuoti, mes turime gaudyti ky-šininkus, mums privalu auginti daugiau nei du vaikus, trokšti aukštojo mokslo, siekti tiesos... Ne-paisant didžiausių negandų, tikėjimas lietuviška per-spektyva – privalomas!

Lietuvos bažnyčia paskelbta viena gražiausių pasaulyje

Vilniaus Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčios interjeras

Wikipedija nuotr.

Tinklapis churchpop.com pa-skelbė kvapą gniaužiančio gro-žio bažnyčių sąrašą, kurio pirmo-je vietoje – Lietuvos šventovė. Tai – Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčia, esanti Vilniaus Anta-kalnio rajone.

Gražiausių bažnyčių sąrašė taip pat – Šv. Marko bazilika Venecijoje, Krokuvos Mergelės Marijos bazi-lika, New Yorko serbų stačiatikių katedra, Pranciškaus Didžiojo ka-rališkoji bazilika Madride ir kitos gražiausiomis išrinktos bažnyčios.

Šv. Apaštalų Petro ir Povilo bažnyčia – garsiausia Vilniaus ba-roko bažnyčia, stebinanti ypatin-gu interjeru, joje galima pamaty-ti apie du tūkstančius stiuko sta-tulėlių. Popiežiaus Jono Pauliaus II vizitui į Lietuvą ir Vilnių atminti aikštė priešais bažnyčią pavadin-ta jo vardu.

URM info

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME „DRAUGĄ“ • www.draugas.org

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skel-bimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant pra-šome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Netikėtai internete užtikau politiko ir filosofo Romualdo Ozolo, dabar jau mirusio, mintis, pasakytas etnologo Norberto Vėliaus, irgi anksti mirusio, 75 metų minėjime: „Pastebiu atkaklią ir vis stiprėjančią tendenciją menkinti okupacijos metais sukauptą mūsų dvasinę patirtį. Girdi, tai uždara, nuo pasaulio izoliuotos tautos patirtis. Tarsi uždara ar uždaryta tauta negyventų ir negalėtų mąstyti apie savo likimą. Norbertas Vėlius yra vienas iš ryškiausių pavyzdžių, kokias fundamentalijas gali sukurti tegul ir nelaisvėn paimtas, bet vidujai laisvas žmogus”.

Su viena mintimi – kad yra tendencija „menkinti okupacijos metais sukauptą mūsų dvasinę patirtį”, nesutinku. Jeigu filosofas turėjo galvoje tokius dalykus, kaip Žaliojo tilto balvonai Vilniuje, t. y., sovietiniai trafaretai, kurie neseniai buvo nukelti, tada taip, didelė dalis tautos mano, kad tokia dvasia nieko verta, bet Norberto Vėliaus ir į jį panašių tikrai niekas nemenkina, atvirkščiai – tęsia jų darbus. Juk lituanistika kaip tik ir suklestėjo sovietiniais metais, ir tai buvo tam tikras protestas ir bandymas išsiveržti iš uždaros erdvės. Tais laikais iškilo tokios pavardės kaip prof. Jonas Kazlauskas, akad. Zigmas Zinkevičius, prof. Vytautas Mažiulis ir kt. Lietuva buvo tapusi baltistikos centru. Kodėl sovietai tokius dalykus toleravo, reiktų specialių tyrimų, o kokių argumentų reikėjo, kad lituanistikos mokslas nebūtų užgniaužtas, galėtų papasakoti tik patys mokslininkai. Bet būta ir susidorojimų. Kol viskas vyko viduje, virė, sakytume, savo sultyse, buvo toleruojama, bet štai kai vienas Amerikos universitetas pakvietė skaityti paskaitų prof. Joną Kazlauską, jis buvo nužudytas. Nužudytas, matyt, todėl, kad kitokiu būdu nebuvo galima proceso sustabdyti, nes jame dalyvavo Vakarai. Viešai sovietai negalėjo pasakyti – ne, Kazlauskos mes neišleisime, nes jis išgarsins kažkokius lietuvius su kažkokia lietuvių kalba. Kaip prisimename, profesorius Kazlauskos kūnas buvo rastas Neries upėje. Oficialiai nieko neaiškinta, tik pranešta apie mirtį ir paskleistas gandas, kad jis, pagautas depresijos, persidirbęs, pats nusiskandino. Žinoma, nesąmonė. Žmogus tuo metu buvo dvasiniame pakilime, – juk neįtikėtinas dalykas tuo metu sulaukti Vakarų pripažinimo. Jau ir dokumentai išvykimui buvo baigiami tvarkyti. Bėda tik ta, kad ši tragedija negalėjo įvykti be lietuvių, gal net pavydžių kolegų dalyvavimo, skundimo ir sekimo. Būtų įdomu patyrinti šią istoriją.

Analogiškas atvejis dabar atsitiko Rusijoje, kur melo tradicijos tęsiamos. Vladimirui Putinui pasiuntus į Siriją karius, po mėnesio vienas buvo parvežtas karste. Oficialus pranešimas sakė, kad vaikas nusižudė neva dėl nelaimingos meilės, nors jo draugai, kiti kariai tvirtina, kad jis iki paskutinės dienos tryško optimizmu, o artimieji atidarę karslą rado sumaitotą jo kūną – keliose vietose pramuštą kaukolę ir iki juosmens perskeltą kūną.

Kitai filosofo R. Ozolo minčiai – apie nelaisvėn paimtą, bet vidujai laisvą žmogų pritariu. Išties tai gera mintis, kuri jaudina iki širdies gelmių, nes leidžia geriau galvoti apie anų laikų visuomenę, o ir save. Nežinau, kaip jautėsi tuomet tie, kurie sovietiniais metais užėmė aukštus postus, – vargu, ar jie jautėsi laisvi. Bet tie, kurie nebuvo niekuo įsipareigoję, išties galėjo būti laisvi. O kad buvo laisvų žmonių, tai tikra tiesa, kitaip nebūtų įvykusi Kovo 11-oji. Reikėjo tik žiežirbos, kad laisvės troškimas įsiliepsnotų.

Savotiška, žinoma, tuomet buvo ta mūsų laisvė. Pvz., mano tėvas, nors nebuvo joks viršininkas, eilinis specialistas – kolūkio veterinarijos gydytojas, bet nenorėdamas, kad kas nors kolūkyje žinotų, jog jis yra praktikuojantis katalikas, kartą per metus važiuodavo į Rygą, kad atliktų metinę išpažintį. Taip jis bandė susikurti tam tikrą savo dvasios laisvę. Rašė dienoraštį, kuriame politikavo. Netyčia buvau užtikusi ant mūsų namo aukšto slaptavietę, kurioje buvo albumas su jo antitarybiniais samprotavimais. Gaila, kad prieš mirtį jis tą albumą sunaikino. Bet jo tėviškėje giminės kartkartėmis kurioje nors keistoje vietoje ir po mirties rasdavo visokių jo paslėptų raštų. Išsigandę giminaičiai tuos raštus naikindavo, man teko matyti tik vieną lapuką, kuriame pirmą kartą pamačiau tokią sąvoką kaip „raudonasis teroras”.

Aš pati, pasirinkusi gana politizuotą žurnalisto duoną, bandžiau slėptis po kultūros temomis. Bet vidinis cenzorius vis tiek budėjo. Nelabai didžiuo-

Uždarytos tautos laisvė

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

damasi prisimenu epizodą, kaip aktorė Monika Mironaitė pasakojo apie tai, kad ji buvo persekiojama KGB dėl to, kad karui baigiantis jos motina buvo išvykusi į Europą ieškoti savo sūnaus Ričardo, Mironaitės brolio, iš kurio šeima neturėjo žinių. Grįžo Lietuvon jau rusų laikais ir buvo tardoma ir persekiojama kaip Amerikos šnipė. Kartu su motina buvo terorizuojama ir dukra Monika. Aktorė taip įtaigiai pasakodavo, kaip gatvėje pajusdavo, kad iš paskos kažkas eina, kliudydamas netgi jos rūbus ir šnupuodamas į nugarą, kad tuo siaubu persiėmiau ir pati. Paprastai grįžusi namo smulkiai užsirašydavau jos pasakojimus, o tuos epizodus apie KGB sekli praleidau. (Beje, seklys, kurį laiką gatvėje psichologiškai veikdamas, po kurio laiko jos nugarai įsakydavo – sukti į dešinę, sukti į kairę; galų gale atvesdavo į kurį nors slaptą butą, kur Mironaitė buvo „apdirbinėjama” – tardoma, gąsdinama ir verčiama pasirašyti pasižadėjimą tapti saugumo agente; ji iš šios košės išsisuko tik padedama vyro, rašytojo Juozo Baltušio, kuris buvo įtakingas sovietų veikėjas). Mironaitė prašydavo, kad aš apie tai niekam nepasakčiau ir niekur neužrašyčiau, bet, tiesą pasakius, tai dariau ne todėl, kad ji prašydavo, o bijojau pati: jeigu darytų krata, pas mane rastų. Mat nelabai senas buvo faktas, kaip į kalėjimą buvo pasodintas pažįstamas, tuomet dar slaptas poetas Gintautas Iešmantas, dirbęs „Komjaunimo tiesos” laikraščio redakcijoje ir ten net buvęs Komunistų partijos kuopelės sekretorius. Jis buvo suimtas už antitarybinius eilėraščius. Buvo įskūstas artimo žmogaus, nes, buvo kalbama, kad KGB-istai, įėję į butą, nuėjo tiesiai prie darbo stalo ir atidarė būtent tą stalčių, kuriame gulėjo juos dominę rankraščiai.

Aš ir pati matau, kad nebuvo jokia didvyrė, nes neturėjau disidentams būdingų savybių, pirmiausia – drąsos. Jei likimas būtų suvedęs su šiais žmonėmis, galbūt jų aplinkoje būčiau buvusi drąsesnė. Bet nesuvedė. Su vienu laisvu žmogumi epizodiškai buvau susidūrusi, ir pagal jį galiu spręsti, koks turėjo būti žmogus, kad išsilaikytų priešiškoje aplinkoje. Kietas. Kartą sumaniau parašyti apybraižą apie dar Smetonos laikų scenografa Liudą Truikį, prieškarinės operos primadonos Marijonos Rakauskaitės vyrą. Bet mūsų susitikimas buvo nesėkmingas, ir apybraižos aš neparašiau. O buvo taip. Palangoje vyko dailininkų pleneras. „Literatūros ir meno” savaitraštis mane, tuomet jau „laisvą menininkę”, pa-

siuntė parašyti keletą reportažų iš to renginio. Ten buvo susirinkę daug to meto žymių dailininkų, tarp jų buvo ir tikrai talentingų, netarnavusių sovietinei konjunktūrai. Manau, visuose kūrybiniuose sluoksniuose buvo protingų žmonių, kurie ne tik toleravo kitamaniaus, laisvuosius, bet ir stengėsi jiems padėti išsilaikyti. Matyt, tokiu būdu į plenerą buvo pakviestas ir tylus disidentas Liudas Truikys, tuomet jau

solidaus amžiaus ir neseniai prileistas Vilniaus operos ir baletų teatre sukurti „Aidos” operos scenografiją.

Nuvykusi į plenerą suplanavau tokį ėjimą: pradžioje parašysiu porą apybraižų apie valdžiai primtinus ir „idėjiškai tvirtus” dailininkus, kad užsirekomendučiau ir užmigdyčiau cenzorių budrumą, o paskui parašysiu keletą apybraižų apie tikrus dailininkus. Taigi pirmasis rašinėlis buvo iš vieno kultūros pareigūno žmonos, taip pat dailininkės rusės dirbtuvės, kitas – reportažėlis apie vietinės reikšmės dailininką, kuris tapė gamtos vaizdus. Ir tada nusprendžiau imtis Liudo Truikio. Specialiai pokalbį atidėjau ne plenero metui, bet susitariau su juo, kad atvyksiu į Kauną, prieš tai apsiskaičiusi, pasirodžiusi, ir driokstelsiu apybraižą kaip reikiant. Apie jo erudiciją buvau girdėjusi iš dailėtyrininkų, kurių nuomonę vertinau, ir mačiusi jonuostabiai dekoruotą „Aidos” operą, kurios scenografija tiesiog sukrėtė.

Nuvažiavau į Kauną, pasibeldžiau į Liudo Truikio namo duris netoli Ažuolyno. Į butą šeimininkas įsileido. Tuo metu jis turėjo viešnią. Pusvalandį gėrėm arbatą jos draugijoje. Kai ji išėjo, norėjau pradėti pašnekesį, bet dailininkas man rėžė: „Pati esi Maskvos agentė”! Aš taip ir suakmenėjau... bet nieko jam neatsakiau. Kadangi jis skelbėsi esąs jogas, – kambaryje buvo apstu Budos statulėlių, – pagalvojau, kad jogas turėtų žinoti – jausti tiesą. Supratau, kad jį sunervino kaip tik tą savaitgalį pasirodęs reportažas iš rusės dirbtuvės. Nevalingai per skruostus tekėjo ašaros, nors paprastai ašaroju tik iš sentimentalumo. Apsirengiau ir išėjau...

Buvo dar vienas bandymas užmegzti ryšį su laisvu nuo okupacijos žmogumi – buvusiu prieškarinio užsienio reikalų ministru Juozu Urbšiu. Mat mes su vyru archeologu Algirdu Girininku rinkome medžiagą apie vieną pirmųjų Lietuvos archeologų Tada Daugirdą. Kažkokių sąlyčio taškų su juo turėjo ir J. Urbšys, bet jis, pakalbintas telefonu, demonstratyviai atsisakė bendrauti su mumis. Tiesa, mes neturėjome kitų – nepriklausomų žmonių rekomendacijų.

Tai tokia buvo ta mūsų laisvė, sudėtinga, daugiasluoksnė, o mes – suskaldyti, vienas kitu nepasitikintys. Moralas sako – po vieną virbą šluotą perlaužti lengva... Ačiū Dievui, kad atėjo diena, kai vėl tapome tauta.

Taline pristatytas pirmasis estų–lietuvių kalbų žodynas

Lietuvos ambasadoje Taline lapkričio 6 dieną pristatytas pirmasis estų–lietuvių kalbų žodynas, kurį sudaro 5000 žodžių.

Sveikindamas renginio dalyvius, Lietuvos ambasadorius Estijoje Neilas Tankevičius sakė, kad atsiradus šiam žodynui, mūsų šalyse bus lengviau mokytis estų ir lietuvių kalbų, o šio projekto sėkmė gali paskatinti ne tik naujus filologijos ir literatūros darbus, bet ir dvišalių santykių plėtrą kitose srityse.

Šio reikšmingo leidinio autorės – Tartu universiteto lietuvių kalbos ir kultūros lektorė Tiina Kattel, Giedrė Priks ir Reda Šmitaitė. Leidinio redaktorė – Vilniaus universiteto Lituanistinių studijų katedros lektorė Joana Pribušauskaitė. Projekto vadovė Tartu universitete – estų kalbos ir bendrosios lingvistikos instituto profesorė Birutė Klaas-Lang, Vilniaus universitete – Lituanistinių studijų katedros vedėja Loretta Vilkenė.

Žodyno rengimo ir leidybos darbai buvo viena iš Vilniaus universiteto 2012–2015 m. vykdyto projekto „Lietuva čia ir ten: kalba, mokslas, kultūra, visuomenė” veiklų. Projektas finansuotas Europos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis. Į projekto veiklas buvo įtraukta 16 lituanistikos (baltistikos) centrų iš įvairių Europos šalių ir JAV.

URM info ir nuotr.

TELKINIAI

2015 m. „Derliaus pietūs”

Gardūs pietūs, smagios dainos, paslaugus jaunimas ir dėkingumas

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

Organizacijos „Vaiko vartai į mokslą” rudens lėšų telkimo renginys „Derliaus pietūs” jau įsitvirtino Čikagos apylinkių renginių kalendoriuje. Vos pasibaigus vasarai buvo teiraujamasi, kada ir kur bus galima įsigyti „Derliaus pietų” bilietų. Organizacijos nariai ir rėmėjai į spalio 25 d. Pasaulio lietuvių centro (Lemonte) didžiojoje salėje vykusius pietus sukviėtė savo gimines bei draugus, iš toliausiai atvyko viešnia iš Kau-

Pietų vedėja, organizacijos valdybos narė Rasa Avižienis sveikino atvykusius į šešioliktuosius „Derliaus pietus” tą nuostabią, rudens spalvomis papuoštą ir Dievo dovanotą dieną. Ji priminė organizacijos tikslą – padėti sunkumus šeimoje išgyvenantiems vaikams Lietuvoje, sudarant palankias sąlygas mokymuisi ir asmenybės ugdymui. Organizacijos 11 remiamų pomokyklinių dienos centrų Lietuvoje kasmet lanko apie 300 vaikų ir jaunuolių. Centruose likimo nuskriausti vaikai randa meilę, globą ir auklėjimą. Per mokslą jie kuria savo ateitį ir randa sau vietą visuomenėje. Per meilę jie tampa gerais, dorais žmonėmis, mūsų tėvynės Lietuvos piliečiais. Ji priminė dalyviams, kad artėja Vėlinės, kai prisimename artimuosius, išėjusius anapus. Artėja ir Padėkos diena. Smagu, kai nereikia rūpintis dovanomis, o svarbiau – pareikšti padėką, parodyti dėkingumą už artimuosius, už gyvenimo gėrybes ir džiaugsmus.

Dėkingumą org. „Vaiko vartai į mokslą” pareiškė kiekvienam pietų dalyviui, o ypač buvo pagerbtos dvi rėmėjos. Rasa Šarauskienė į „Derliaus

Vaikų choras „Vyturis”, diriguojamas Dariaus Polikaičio, atliko kūrinį iš X Dainų šventės repertuaro.

Panašų sentimentą prieš valgį Pal. Jurgio Matulaičio misijos administratorius kun. Algis Baniulis, SJ, išreiškė savo maldoje, primindamas, kad susirūpinimas kitais – tai Dievo pamoka: „Iš tiesų sakau jums, kiek kartų tai padarėte vienam iš šitų mažiausių mano brolių, man padarėte” (pgl. Job 29,15–16)...

„Derliaus pietus” praturtino trumpa muzikinė programa, dainos iš šių vasarą vykusios X Dainų šventės repertuaro, kurią atliko Pal. Jurgio Matulaičio vaikų choras „Vyturis”. Per trisdešimt jaunų choristų, parafrazuojant vienos atliktos dainos žodžius, tikrai pajuto ritmą savo širdyse („Ritmas širdy manoj”). Padėką chorui, jos energingam dirigentui Dariui Polikaičiui bei talentingam akompaniatoriui

Martynui Matučiiui. Pagarba ir jaunų choristų tėveliams, juos atvežusiems į šį chorui neeilinį koncertą. Šiek tiek vėliau jauni ateitininkai, lydint smuikams ir gitarai, vedė linksmą pasidainavimą su pietų dalyviais. Su daina „Buvo gera gaspadinė” visi pagerbė skanių pietų šeiminkę Zitą Kušeliauskienę, kuri buvo apdovanota dar ir gėlėmis.

Popietės vedėja pasidalijo mintimis apie tai, kad galime džiaugtis mūsų išeivijos jaunimu. Praėjusią vasarą penkioliktus metus organizacijos paruošti savanoriai Lietuvoje dirbo ir draugavo su centrų vaikučiais.

Šiomet jų buvo penkiolika! Kai kurie iš jų kaip tik buvo tie paslaugūs savanoriai, kurie per „Derliaus pietus” nešiojo maistą ant stalų. Tai kun. Alfonso Lipniūno ir prez. Aleksandro Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos nariai, koordinuojami globėjo Jono Čyvo, energingai patarnavo prie stalų, juos pa-

dengė ir nuėmė, nešiojo maistą (padėka ir į talką įsijungusiems J. Daumanto-P. Dielininkaičio jaun. kuopos ateitininkams).

Kai kuriems nusipirkusiems loterijos bilietus nusišypsojo laimė, ir jie į namus parsinešė organizacijos narių paaugotus gėrybių krepšius, skanius tortus ir gražias orchidėjas. Kaip smagu, kad prie bilietų traukimo ir išdalinimo laimingiesiems laimėtojams prisidėjo jauni savanoriai talkininkai, tarp jų – konsulo M. Gudyno šeimos jaunimas.

Malonu iš pietų dalyvių buvo išgirsti komplimentų apie labai skanų šeiminkės Zitos Kušeliauskienės paruoštą maistą. Viena valdybos narė sakė: „Dar vis džiaugiuosi prisiminusi ‘Derliaus pietus’. Ypač didelį įspūdį visiems, su kuriais teko kalbėtis, paliko jaunimo paslaugumas, atidumas bei mandagumas pietų dalyviams-rėmėjams. Žinoma, puiki buvo ir ‘Vyturio’ programa, akompaniatorius ir vadovas!” O viena mama prisipažino, kad jos jaunimas, žadėjęs padėti tik padengti stalus ir grįžti namo prie namų darbų ruošos (prieš vėliau vykiančią lietuvių tautinių šokių grupės repetitiją), užsikrėtė savanoriško darbo liga ir motinai pranešė, kad nori likti nešioti maisto per pietus ir padėti nuimti stalus...

Popietės vedėja Rasa Avižienis užsiminė, kad dėkingumas pagerina sveikatą, stiprina imuninę sistemą, mažina galvos skausmą ir stresą, gerina smegenų veiklą, ilgina gyvenimą, suteikia laimės pojūtį...

„Derliaus pietų” rengėjai turėjo kuo džiaugtis ir ką švęsti, – prabėgo dar vieneri sėkmingo darbo metai. Pietų rengėjai jautė dėkingumą gausiai susirinkusiems brangiems organizacijos nariams, rėmėjams ir bičiuliams, nes be visų paramos organizacijos darbas būtų neįmanomas.

Po programos, dainų, atsisveikinimo žodžių ir padėkų svečiai dar šnekučiavosi ir skirstėsi namo neskubėdami. Pakilia nuotaika prabėgo dar vienas org. „Vaiko vartai į mokslą” lėšų telkimo renginys. Tačiau darbas Lietuvos rizikos grupės vaikų labui dar nebaigtas. Iki pasimatymo kitame lėšų telkimo renginyje...

Jaunieji ateitininkai įtraukė visus į linksmą pasidainavimą.

pietus” sukviėtė gražų būrį svečių, kurie susėdo prie ilgo stalo. Jos ir draugai „kavutės klubas”, rinkdavęsis ne tik gerti kavutės ir šnekučiuotis, per praėjusius metus organizacijos išdą papildė 900 dol. auka. Pietuose dalyvavo ir Laima Trinkūnienė, pirmoji organizacijos aukotoja, kurios dosni 500 dol. auka sudarė organizacijos izdo pradžią.

„Derliaus pietuose” dalyvavo LR gen. konsulas Čikagoje Marijus Gudynas su žmona Gintarija ir gražia šeimyna. Taręs žodį M. Gudynas padėkojo org. „Vaiko vartai į mokslą” už darbus bei pastangas padėti rizikos šeimų prieaugliui Lietuvoje. Jis prisiminė pagerbimo pietus Čikagos žydų bendruomenėje, kur jam teko dalyvauti. Buvo pagerbta moteris, kuri kuklindamasi sakė, kad ji net nežino, už ką buvo apdovanojama. O jai buvo atsakyta, kad ji dirbo gerus, savanoriškus darbus jų neatsisakydama, kai buvo kviečiama. Jūs nemokate pasakyti „ne”, – jai buvo priminta. Konsulas, dalindamasis šiuo epizodu, norėjo pastebėti gražų pasiaukojimą, matomą ir lietuvių labdaros organizacijose, tokiose kaip org. „Vaiko vartai į mokslą”.

Gėlėmis apdovanota skanių pietų šeiminkė Zita Kušeliauskienė.

Dainos Čyvienės nuotraukos

Buvusiai Šv. Antano parapijai įkvėptas naujas gyvenimas

**REGINA
JUŠKAITĖ-SVOBIENĖ**

Kas nauja ir gera vyksta buvusioje Šv. Antano parapijoje Detroit, MI?

Sekmadienį, lapkričio 1 d., tai yra Visų Šventųjų dieną, skersai gatvės esanti „Southwest Housing Solutions“ (Detroit vietinė nesiekianti pelno organizacija, kuri buvo atidaryta 2006 m. gruodžio 7 d., ir buvusieji Lietuviai namai, kurie užsidarė 1990 m. ir nebuvo naudojami apie 15 m.), nupirkę buvusius Šv. Antano parapijos bažnyčios ir klebonijos pastatus, atidarė „All Saints Literacy Center“.

Skaitytojams pateikiame truputį istorijos apie buvusią Šv. Antano parapiją.

Šv. Antano lietuvių bažnyčia įsteigta 1923 m. Pirmasis parapijos klebonas buvo dr. kun. Ignas Boreišius (iki mirties 1959 m.), Lietuvos vyčių 102 kuopos steigėjas (1923 m.) bei šios organizacijos centro valdybos dvasios vedlys (1923–1924 m.). Po to klebonavo kun. J. Walter Stanievich (1960–1970 m.), administratorius – kun. Kazimieras Simanavičius (Simaitis) (1970–1979 m.), kun. Alfonsas Babonas (1979–2009 m.). Kun. Ričardas Repšys tarnauti Šv. Antano parapijoje buvo paskirtas po klebono kun. A. Babono grįžimo į Lietuvą 2009 m. Deja, jis netikėtai nuskendo St. Claire ežere, St. Claire Shore, MI. Po to buvo paskirtas kun. Gintaras A. Jonikas, abiejų parapijų administratorius ir vėliau – klebonas iki šios parapijos uždarymo 2013 m. birželio 23 d. ir susijungimo su Dievo Apvaizdos parapija 2013 m. birželio 30 d.

Daugelio lietuvių tėvelių ir senelių pirmieji žingsniai šio krašto religiniame ir kultūriniame gyvenime prasidėjo Šv. Antano lietuvių parapijoje. Veikė bendrojo lavinimo mokykla ir šeštadieninė lituanistinė mokykla. Anais laikais bendrojo lavinimo mokyklą lankė ir meksikiečių kilmės vaikai. Jie čia išmoko ne tik anglų kalbos, bet ir po kelis žodžius lietuviškai. Taip pat čia aktyviai reiškėsi daug lietuviškų organizacijų. Vyko krikščynos, pirmoji komunija, vestuvės ir laidotuvės. Visuomet buvo prisimenami parapijos steigėjai, kunigai, vargonininkai, vienuolės, renginių organizatoriai, mokytojai.

Deja, laikas bėga, gyvenimas keičiasi, ir mes visi turime prisiderinti. „Southwest Housing Solutions“ atnaujino pastatą, pagražino jį ir dabar jis jau vėl atidarytas publikai. Atnaujintame Šv. Antano parapijos bažny-

Atidarymo programa buvusioje bažnyčioje. Dalyviai žygiuoja su „When the Saints Come Marching in“ daina.

R. Švobienės nuotraukos

čios pastate patalpas nuomojasi verslai, kontoros, „Zumba“ mankštos klasės ir „Vista Partnership“ agentūra, kuriai vadovauja Dan Peterson. Salė nuomojama įvairioms progoms: susirinkimams, baliams, šventėms. Birželio mėn. pastate buvo įrengtas keltuvas/liftas. Pačioje bažnyčioje dabar – salė, kuri naudojama susirinkimams, koncertams, mokslo baigimo šventėms ir kitoms įvairioms progoms.

Klebonija išnuomota „Repair the World“ labdaros organizacijai, kuri stengiasi padėti šio rajono/šios bendruomenės žmonėms buityje. Klebonijoje šiuo metu gyvena 6–8 nuomininkai. Šių eilučių autorė užkalbino Dan Peterson, „Vista Partnership“ agentūros direktorių. Jis sakė, kad per pastaruosius keturis mėnesius, nuo birželio pradžios iki spalio pabaigos, parapijos pastate apsilankė net 4 000 žmonių! „Southwest Housing Solutions“ kompanija stengiasi išlaikyti atmintį, kad čia veikė Šv. Antano parapija. Todėl pirmojo aukšto koridoriuje ir buvusioje bažnyčioje paliko keletą bažnyčios suolų. Dar yra likę dveji mažesni vargonai. D. Peterson kvietė buvusius Šv. Antano parapijiečius apsilankyti ir pamatyti, kaip gražiai viskas tvarkoma ir kaip atgaivintas šis šeimyniškas rajonas. O taip pat kvietė naudoti patalpas susirinkimams ar šventėms.

„All Saints Literacy Center“ oficialiai atidarė centro direktorius Roger J. Frank. Jis padėkojo seselei vienuolei Mary Hemmen, kuri vadovauja centrui. O vienuolė seselė M. Hemmen priklauso „Adrian Dominican Sisters“ kongregacijai. Šią raštingumo prog-

ramą ir centrą remia „Dominican Rea Literacy Corporation“. Centro tikslas yra padėti žmonėms virš 18 m. išmokyti rašyti, skaityti, matematikos ir anglų kalbos. Auklėtojai/mokytojai šiems mokiniams sukuria jaukią aplinką,

vanoriai. Kadangi „All Saints Literacy Center“ buvo atidarytas sekmadienį, lapkričio 1 d., Visų Šventųjų proga, pirma daina buvo „When the Saints Come Marching In.“ Dalyviai kartu dainavo, plojo ir net žygiavo.

Informacinis stalas.

kiekvienam mokiniui parengia individualią mokymosi programą pagal sugebėjimus. Centras veikia nuo 10 val. r. iki 8 val. v., nuo pirmadienio iki ketvirtadienio. Šiuo metu 35 auklėtojai moko 35 mokinius. Jų tikslas – padidinti mokinių pasitikėjimą savimi, patobulinti jų skaitymo ir matematikos sugebėjimus, išmokyti juos tvarkyti finansus ir dirbti su kompiuteriu. Taip pat ruošia GED egzaminui. Šiam rajonui programa yra labai svarbi.

Po atidarymo vyko kultūrinė programa, kurią atliko vietiniai muzikantai ir patys „Southwest Housing Solution“, „Vista Partnership“ ir „All Saints Literacy Center“ žmonės bei sa-

buvo dainuojamos kitos dainos anglų ir ispanų kalbomis, vyko „Zumbos“ mankštos pratimai. Buvo renkamos geros valios aukos padėti išlaikyti naują centrą.

„All Saints Literacy Center“ atidaryme dalyvavo arti 100 apylinkės verslininkų, kaimynų, savanorių bei buvusi Šv. Antano parapijos parapijietė – šių eilučių autorė.

Po patalpų lankymo ir programos prie lengvų užkandžių vyko malonus pabendravimas.

Dar skaudu ir liūdna, kad Šv. Antano parapija užsidarė, bet džiugu žinoti ir stebėti, kad šiuose pastatuose daromi geri darbai.

Buvusioje salėje dabar įsikūręs „All Saints Literacy Center“.

Kur anksčiau buvo scena, dabar – kompiuterių kambarys.

Čiurlionio kvartetas: Gediminas Dačinskas (altas), Jonas Tankevičius (I smuikas), Saulius Lipčius (violončelė), Darius Dikšaitis (II smuikas).
Nuotraukos iš asmeninių atlikėjų albumų

Dovana Čikagos meno mylėtojams

LAIMA APANAVIČIENĖ

Nors iki Kalėdų dar daug laiko, tačiau čikagiečiams tikras muzikinių dovanų maratonas prasidės jau lapkričio viduryje. 2015 metais, minint Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 25-metį ir pažymint Tarmių metus, Lietuvos kompozitorių sąjunga paruošė puikią dovaną – šiuolaikinių lietuvių kompozitorių kūrinių pynę „Lietuviškos muzikos karpiniai“, pajavirintą muzikos atlikėjų, vaizdo ir garso menininkų improvizacijomis. Šis puikus koncertas, jau skambėjęs ne vienoje salėje Lietuvoje, Bostone ir New Yorke, lapkričio 13 d. 7 val. v. džiugins išrankiausius muzikos mylėtojus Čikagoje.

Šeši lietuvių kompozitoriai, pasiūtelkę skirtingų Lietuvos etninių regionų muzikinį folklorą, aranžavo, perkūrė atpažįstamas ir negirdėtas, šmaikščias ir liūdnas lietuvių liaudies dainas arba savitai interpretavo muzikinio folkloro elementus. Programoje skamba lietuvių liaudies dainos pagal Joną Jurkūną, Zitą Bružaitę, Bronių Kutavičių, Vidmantą Bartulį, Algirdą Klova ir Giedrį Kuprevičių. Tarmių metams skiriamas ne-tradicinis vakaras, kuriame lietuvių bei Vakarų Europos profesionalioji muzika jungsis su lietuvių folkloro ir improvizacinio meno tradicijomis.

Programą atliks dainininkė Rita Mačiliūnaitė-Dočkuvienė, birbynininkas Egidijus Ališauskas, Čiurlionio kvartetas: Jonas Tankevičius (I smuikas), Darius Dikšaitis (II smuikas), Gediminas Dačinskas (altas), Saulius Lipčius (violončelė) ir Marius Salynas (elektronika). Video menininkas Gintautas Velykis kiekvienai kompozicijai pritaikė vizualizaciją su karpinių frag-

mentais, industriniais ar lietuviško kaimo vaizdais. Gyvo muzikavimo, šiuolaikinių garso ir vaizdo technologijų pagalba įamžinami tirpstantys lietuviškos tapatybės simboliai.

Vien pagalvojus, kad JAV lietuviams koncertuos garsusis Čiurlionio kvartetas, apima džiaugsmas. Pasiūlyti šio kvarteto grojimo ateina didžiausi muzikos mylėtojai. „Klausytojai buvo pakerėti idealiai tolygaus visų instrumentų skambesio. Temos kontūrai, veržli linija, gajus ritmas ir tempas, garso efektai – visa tai buvo ekspresyviai perteikta skoningu stiliumi. Mes tiesiog stebėjome garso spalvų prabangą. Tokius subtilius atspalvius gali išgauti tik talentingų artistų rankos!“, Čiurlionio kvartetas – tai bent! Susigrojimas nepriekaištingas, o interpretacijos – nuoširdžios ir nepaprastai tikslios. Koncertas buvo nuostabus – tokomis ir panašiomis citatomis mirgėjo Vengrijos („Magyar Hirlap“), Norvegijos („Bergens Tidende“) laikraščiai po Čiurlionio kvarteto gastrolų šiose šalyse. Susibūręs 1968 metais Čiurlionio kvartetas tebegarsėja

kaip išradingas ir techniškai pažangus kolektyvas. 1990 m. Čiurlionio kvartetui pirmą kartą iš mūsų šalies menininkų buvo suteiktas aukščiausias apdovanojimas – Lietuvos nacionalinė kultūros ir meno premija. Su koncertais išvažinėję visą Europą, muzikantai ne pirmą kartą atvyksta ir į JAV. 2008 m. lapkričio 28 d. Čiurlionio kvartetas su dainininku Andriumi Mamontovu koncertavo ir Čikagoje, „Park West“ koncertų salėje. Pastaraisiais metais ansamblis dalyvauja originaliuose klasikose ir džiazų projektuose.

Negali nepaminėti ir programos atlikėjos kompozitorės Ritos Mačiliūnaitės-Dočkuvienės. Taip, taip – kompozitorės, kurios kamerinė ir elektroakustinė muzika skamba įvairiuose Lietuvos ir užsienio festivaliuose. R. Mačiliūnaitė-Dočkuvienė kasmet aktyviai dalyvauja National Opera Association šiuolaikinių operų festivalyje (jame atlikta opera „Dviskaita“ buvo apdovanota Lietuvos kompozitorių sąjungos). Rita ne tik kuria, bet ir dainuoja. Kaip

vokalistė dalyvauja „Gaidos“, „Jaunos muzikos“, „Sugrįžimų“ festivaliuose. Ji taip pat dirba pedagoginį darbą. Tačiau mėgstamiausias jos žanras – teatro muzika. Matyt, neatsitiktinai už darbą teatre ji yra apdovanota net dviem Aukštiniais scenos kryžiais (už muziką spektakliams „Smėlio žmogus“ ir „59' online“, „W(o)men“, „Eugenijus Oneginas“).

Dar vienas atlikėjas – birbynininkas Egidijus Ališauskas. Tarptautinio konkurso laureatas E. Ališauskas dalyvauja įvairiuose Lietuvos bei užsienio festivaliuose, tarptautiniuose projektuose Kolumbijoje, Vengrijoje, Malaizijoje, Olandijoje, Estijoje, Latvijoje ir kitose šalyse. Ryškiausi koncertai Lietuvoje surengti Rygos nacionalinėje filharmonijoje su Rygos pučiamųjų orkestru, Rygos kameriniu orkestru, Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje su Nacionaliniu simfoniniu orkestru. Bendradarbiauja su žymiais Lietuvos bei užsienio kompozitoriais bei atlikėjais ir yra surengęs ne vieną pasirodymą prestižinėse koncertinėse salėse. E. Ališauskas nuo 2007 metų

taip pat vadovauja Lietuvos kariuomenės orkestrui.

Lapkričio 13 d. 7 val. v. atlikėjai pasirodys Jaunimo centre, o lapkričio 15 d. 1 val. p. p. koncertuos Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Čia bus atliekama visai kita programa. Klausytojai išgirs Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūrinius, skambės šiuolaikinių kompozitorių kūriniai, pasimėgausime ir visiems gerai žinoma ilgesinga Mykolo Kleopo Oginskio (1765–1833) polonezo „Atsisveikinimas su Tėvyne“ melodija. Mat minime 250-ąsias jo autoriaus gimimo metines, o 2015-ieji Lietuvos, Baltarusijos ir Lenkijos prašymu yra UNESCO paskelbti M. K. Oginskio – įtakingo Abiejų Tautų Respublikos politiko ir diplomato, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės išdininko, – metais.

Įdomu tai, kad kartu su Čiurlionio kvartetu Juozo Naujelio „Svajonė“ galės atlikti visi styginiais griežiantys čikagiečiai. Smuikininkė Linda Veleckytė-Nussbaum sutiko su visais paprepetuoti savaitę prieš koncertą. Smuiku grosiantys vaikai į koncertą bus įleidžiami nemokamai. Daugiau apie šį projektą galite sužinoti el. paštu: audryla@ameritech.net

Šių dviejų dienų viduryje – lapkričio 14 d., šeštadienį – 5 val. p. p. Čiurlionio galerijoje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) meno mylėtojų laukia dar viena dovana – atidaroma Lietuvos fotografų Arūno Baltėno ir Mindaugo Ažušilio fotografijų paroda „Lietuva. Dialogai apie vertybes“. Apie Lietuvos fotografiją kalbės šios

Rita Mačiliūnaitė-Dočkuvienė

parodos kuratorė, VŠĮ „Kultūros meniu“ direktorė Eglė Deltuaitė. Muzikinę programą „Liūdnos dainos“ atliks „Lietuviškos muzikos karpinių“ dalyviai Rita Mačiliūnaitė-Dočkuvienė (vokalas) ir Marius Salynas (gitara).

Visame šiame meno maratone dalyvaus kartu su muzikantais atvykstantys kompozitoriai Zita Bružaitė, Marius Salynas bei Gintautas Velykis, menininkas, kuris savo kūryboje atranda ir pritaiko vis naujas vaizduojamojo meno technikos rūšis.

Koncertus rengia Lietuvos kompozitorių sąjunga, remia LR kultūros ministerija, Čikagoje talkina „Po angelo sparnu“ ir Čiurlionio galerija. Parodos organizatoriai: VŠĮ „Kultūros meniu“, Lietuvos Respublikos ambasada JAV, LR kultūros atašė JAV Evaldas Stankevičius; remia Lietuvos kultūros ministerija ir Lietuvos kultūros taryba.

Kviečiame visus atvykti į renginius. Bilietus galima įsigyti „Old Vilnius“, Palaimintojo J. Matulaičio misijos raštinėje, Čikagos lituanistinėje mokykloje arba užsisakyti tel. 773-578-0182.

Egidijus Ališauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Lietuva pritaria Kosovo eurointegracijos keliui

Vilnius (ELTA) – Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, susitikęs su pirmą kartą Lietuvoje viešinčiu Kosovo vyriausybės vadovu Isa Mustafa, aptarė Kosovo europinės integracijos siekius, vykdomas reformas, dvišalių Lietuvos ir Kosovo santykių plėtrą.

Ministras pabrėžė, kad Lietuva nuosekliai remia Kosovo pasirinktą europinį kelią, pasveikino spalio 27 dieną pasirašyto Stabilizacijos ir asociacijos susitarimo ratifikavimą Kosovo Asamblėjoje. Įsigaliojęs susitarimas turės teigiamos įtakos Europos Sąjungos (ES) ir Kosovo politiniams, ekonominiams ir prekybiniams ryšiams

Siūlo minėti Nusikaltimų aukų dieną

Vilnius (BNS) – Teisingumo ministras Juozas Bernatonis siūlo vasario 22-ąją paskelbti Nusikaltimų aukų diena. Jis parengė ir Seimo posėdžių sekretariate registravo atitinkamą Atmintų dienų įstatymo pataisą.

Pasak ministro, vasario 22-oji kaip Europos nusikaltimų aukų diena minima daugelyje Europos šalių. Ji pažymima įvairiais renginiais, skirtais nusikaltimų aukų apsaugos klausimams.

„Europos Komisija atkreipia dėmesį, kad kiekvienais metais Europos Sąjungoje nusikaltimo aukomis tampa

bei padės šaliai įgyvendinti eurointegracinės reformas, reikalingas Kosovo žmonėms.

L. Linkevičius taip pat teigiamai įvertino pažangą Belgrado ir Prištinos aukšto lygio dialoge bei išreiškė įsitikinimą, kad ji prisidės prie tolesnio Serbijos ir Kosovo santykių normalizavimo, stabilumo regione stiprinimo.

Lietuva yra pasirengusi pasidalyti su Kosovu sėkminga savo ES integracijos reformų įgyvendinimo patirtimi įvairiose srityse. Lietuvos diplomatijos vadovas išreiškė paramą Kosovo siekiui dėl bevizio režimo su ES, kai tik bus įgyvendintos visos nustatytos sąlygos.

75 milijonai žmonių. Aukos negali būti užmirštos, o piliečiai, tapę nusikaltimo aukomis, nusipelno, kad su jais būtų elgiamasi sąžiningai”, – projekto aiškinamajame rašte teigia J. Bernatonis.

Anot jo, paskelbus šią atmintinę dieną bus atkreiptas visuomenės dėmesys į nusikaltimų aukų apsaugos problematiką, nusikaltimų aukų teises bei būtinybę užtikrinti šių teisių įgyvendinimą.

Šiuo metu Atmintinų dienų įstatyme 60 dienų paskelbtos atmintinomis.

W, Q, X bus nelietuviškose pavardėse?

Vilnius (alkas.lt) – Vyriausiojoje rinkimų komisijoje (VRK) apsilankę iniciatyvinės grupės atstovai perdavė surinktus parašų rinkimo lapus su beveik 69 tūkst. surinktų parašų.

Iniciatyvinė grupė surinko 68 982 parašus. Preliminariais duomenimis, keblumų dėl jų tikrumo neturėtų kilti, tačiau VRK turės dvi savaites, kad dalį jų patikrintų. Dar 252 parašai buvo gauti elektroniniu būdu. Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvai įgyvendinti reikėjo surinkti 50 tūkst. parašų.

Iniciatyvinė grupė siekia pakeisti

dabar galiojančią Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo nuostatą, kad „duomenys asmens tapatybės kortelėje ir pase įrašomi lietuviškais rašmenimis, piliečio vardas (vardai) ir pavardė – Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių vardų ir pavardžių rašymą asmens dokumentuose, nustatyta tvarka”.

VRK pripažinus, kad iniciatoriai surinko pakankamai piliečių parašų, įstatymo pakeitimo projektą turės svarstyti Seimas.

Bus nacionalizuotas Lentvario dvaras?

Vilnius (BNS) – Seimo narė Danutė Mikutienė kreipėsi į Vyriausybę ir Kultūros ministeriją dėl galimybės Lentvario dvaro rūmus perimti valstybės nuosavybėn.

Lentvario rūmai – išskirtinis neogotikinio stiliaus dvaras. Šis objektas nuo 2008 metų įtrauktas į Kultūros paveldo objektų sąrašą ir juo privalo rūpintis Kultūros paveldo departamentas. Šiuo metu dvaras yra apgailėtinos būklės, apgriuvęs, apleistas, langai išdaužyti, o rūmų bokštai trupa ir yra avarinės būklės.

Pasak jos, reikia nedelsiant imtis priemonių, kad rūmai būtų perimti valstybės žinion, skubiai pradėti restauruoti. Lentvario dvarą už skolas iš verslininko Lai-mučio Pinkevičiaus yra perėmęs SEB bankas.

Ekspertai anksčiau nustatė, kad dvaro turto vertė – 1,16 mln. eurų. Anot SEB, kai nekiliojamojo turto kai-

nos buvo pasiekusios viršūnę, jis buvo įkainotas 1,27 mln. eurų.

SEB bankas 2007 metais suteikė L. Pinkevičiui 1,176 mln. eurų paskolą, tačiau verslininkui nemokant įmokų, 2012-ųjų sausį bankas vienašališkai nutraukė sutartį ir kreipėsi į teismą dėl priverstinio skolos išieškojimo.

Už skolas iš verslininko L. Pinkevičiaus atimtas Lentvario dvaras. K. Vanago / BFL nuotr.

D. Britanija gali išstoti iš ES

Londonas (Lrt.lt) – Didžiosios Britanijos premjeras David Cameron perspės Europos Sąjungos vadovus dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš bendrijos. Šį perspėjimą išsakys laiške Europos Vadovų Tarybos pirminkui Donald Tusk, kuriame bus išvardytos Jungtinės Karalystės siūlomų reformos dėl naujų narystės sąlygų.

A. Carter: Rusija – grėsmė pasauliui

Washingtonas (ELTA) – Jungtinių Valstijų gynybos sekretorius Ashton Carter pareiškė, kad Rusija kelia grėsmę tvarkai pasaulyje, priminęs apie jos išiveržimą į Ukrainą ir atsainias kalbas branduolinių ginklų tema.

Anot pareigūno, JAV gynybos institucijos ieško naujų, kūrybingų būdų Rusijai atgrasyti ir apsaugoti JAV sąjungininkes. A. Carter tvirtina, kad Rusija savo veiksmais jūroje, ore, kosmose ir kibernetinėje erdvėje meta rimtų iššūkių.

Britanijos spauda apie Rusijos lėktuvo nelaimę

Londonas (ELTA) – Didžiosios Britanijos dienraštis „The Independent“ straipsnyje apie Egipte nukritusį Rusijos keleivinį lėktuvą skelbia, kad Sharm el Sheikh oro uosto apsaugos kamerų punktas nuolatos buvo paliekamas be priežiūros, o kameros, kuriomis turėjo būti stebimi už keleivių bagažą atsakingi darbuotojai ir dauguma stebėjimo kamerų šiame oro uoste neveikia.

Dienraštis „The Daily Express“, paskelbė dar vieną nerimą keliančią žinią: neva „Islamo valstybės“ kovotojai Sharm el Sheikh baruose, restoranuose ir viešbučiuose turi ištisą tink-

laiką užsimaskavusių džihadistų. Dienraštis taip pat praneša, kad, žvalgybos ekspertų nuomone, Rusijos lėktuvą galėjo numušti Britanijos ekstremistai. Britanijos šnipai teigia išgirdę džihadistus, kalbančius su Birminghamui ir Londonui būdingais akcentais, kai šie iškart po sprogimo džiaugėsi dėl lėktuvo nelaimės.

„The Sunday Times“ skelbia priešingą žvalgybos pareigūnų informaciją: jie įtaria, kad lėktuvo katastrofą suplanavo egiptietis dvasininkas, vadovaujantis „Islamo valstybės“ atšakai Egipte.

Jis taip pat apkaltino Rusiją keliant problemų Europoje ir Artimuosiuose Rytuose.

„Europoje Rusija jau pažeidė Ukrainos ir Gruzijos suverenitetą ir aktyviai bando įbauginti Baltijos šalis. Tuo metu Sirijoje Rusija į labai pavojingą ugnį pila dar daugiau alyvos”, – kalbėjo jis. Tokios A. Carter pastabos yra, ko gero, pačios griežčiausios buvusios JAV šaltojo karo varžovės atžvilgiu.

lą užsimaskavusių džihadistų. Dienraštis taip pat praneša, kad, žvalgybos ekspertų nuomone, Rusijos lėktuvą galėjo numušti Britanijos ekstremistai. Britanijos šnipai teigia išgirdę džihadistus, kalbančius su Birminghamui ir Londonui būdingais akcentais, kai šie iškart po sprogimo džiaugėsi dėl lėktuvo nelaimės.

„The Sunday Times“ skelbia priešingą žvalgybos pareigūnų informaciją: jie įtaria, kad lėktuvo katastrofą suplanavo egiptietis dvasininkas, vadovaujantis „Islamo valstybės“ atšakai Egipte.

Protestai Rumunijoje tęsiasi

Protestų nenumalšimo premjero atsistatydinimas. EPA–ELTA nuotr.

Bukareštas (Faktai.lt) – Praėjus vos porai valandų po premjero Victor Ponta atsistatydinimo, tūkstančiai žmonių vėl patraukė į Bukarešto gatvėse vykstantį protesto žygį. Pranešama, kad protesto akcijoje dalyvavo apie 30 tūkst. žmonių, reikalaujančių priešlaikinių rinkimų ir tolesnių politinių reformų.

Prieš kelias dienas apie 20 tūkst. protestuotojų užplūdo sostinės gatves, jų pyktį sukėlė naktinio klubo gaisras, nusisėjęs 32 gyvybes. Televizijai V.

Ponta sakė tikėjęsis, kad jo atsistatydinimas „patenkins žmones, išėjusius į gatves”.

Atsistatydino ir Bukarešto rajono, kuriame kilo gaisras, meras bei šalies vidaus reikalų ministras. Protesto akcijos vyksta ir kituose šalies miestuose. Protesto dalyviai skundžiasi vyriausybės korupcija ir prasta saugumo priežiūra, jų teigimu, V. Ponta atsistatydinimas yra tik pati reformų pradžia.

Atpildo valanda Ukrainoje

Kijevas (15min.lt) – Ukrainos saugumo tarnybos pranešė, kad buvusi šalies teisingumo ministrė Aliona Lukaš buvo sulaikyta dėl kaltinimų prisidėjus prie leidimo šaudyti į taikius protestuotojus Maidano protestų metu. A. Lukaš buvo sulaikyta Kijeve, vos grįžus iš Rusijos. Daugiau nei šimtas žmonių buvo nužudyti Maidano aikštėje 2014 metų vasario 18–20 dienomis. Daugelio jų mirties priežastis – snai-

perių kulkos.

A. Lukaš išplatino pareiškimą, kuriame teigia, kad jos susitikimas su Ukrainos žvalgybos pareigūnais yra savanoriškas, o ji pati sutinka bendradarbiauti visais klausimais. Teigiama, kad ji kaltinama ir lėšų grobstymu bei pasinaudojimu valdžia. A. Lukaš buvo įtraukta ir į Europos Sąjungos bei Kanados nepageidaujamų asmenų sąrašą.

Lietuvos istorijos mylėtojų klubui 5-eri!

VIOLETA RUTKAUSKIENĖ

Klubo istorija

Anot Algimanto Barniškio, vieno iš būrelio steigėjų, veikla prasidėjo Čikagoje, labai netikėtoje vietoje – prie vargonų! Pasirodo, Brighton Parko Nekalto Prasidėjimo parapijos lietuvių choristai per repeticijų pertraukas pamėgo pasikalbėti istorijos, ir su ja susijusiomis, temomis.

Keli entuziastai pasiryžo net rimtesnei veiklai ir jau 2009 metų rudenį suorganizavo Venesuelos lietuvių, žurnalistės, senosios baltų praeities tyrinėtojos, Vilniaus pedagoginio universiteto garbės daktarės, Jūratės Statkutės de Rosales knygos „Balts and Goths“ pristatymą. Įkvėpti jos pavyzdžiu ir parodyta meile senajai mūsų tautos istorijai, čikagiečiai istorijos mylėtojai ėmė svarstyti galimybes susijungti glaudžiau į vieną ratą. Susibūrus kartu būtų naudingiau ir maloniau ieškoti įdomių Lietuvos istorinių faktų, dalintis istorijos naujienomis, dalyvauti diskusijose, aptariamuose, gvildinti Lietuvos senovės bei nūdienos istorijos klausimus.

Veiklos pradžia

2009-tieji metai, minintys Lietuvos vardo tūkstantmetį ir 2010-tieji su Žalgirio mūšio 600 metų paminėjimu davė tvirtą paspartį istorijos mylėtojams pradėti organizuoti veikti. 2010 metų lapkričio 7 d. būrelis bendraminčių susirinkę parapijos salėje nutarė, kad reikia pasinaudoti šiuolaikiniais komunikacijos ir ryšių tinklais ir ratelį plėsti. Modernios susirašinėjimo ir susižinojimo priemonės padėtų pritraukti visame pasaulyje pasklidusius istorijos mylėtojus.

Taip atsirado pirmoji istorijos mylėtojų grupė internetinėje platformoje „Facebook“ (FB). Šiuo metu veikia net kelios panašios FB grupės, vienijančios nemažą skaičių Lietuvos istorija besidominčių žmonių. Smagu, kad būrys plečiasi, veikla aktyvėja, o FB erdvėje dalyviai-draugai gali apsi-keisti mintimis kasdien.

Veiklūs istorijos mylėtojai

Per trumpą laiką klubo nariai surengė keletą paskaitų aktualiomis Lietuvos istorijos temomis, rašė į spaudą, dalinosi šaltiniais ir knygomis, kartu minėjo svarbias istorijos datas, diskutavo rūpimomis istorinėmis temomis, dalyvavo susitikimuose su istorikais tyrinėjančiais tautos istorines paslaptis. Taip pat, patys rengė susitikimus, išvykas. Šių metų vasarą lankėsi Bristol „Renaissance Faire“ Wisconsin valstijoje. Rugsėjo mėnesį aplankė lietuviškus darželius International Garden parke, Indianoje. Šių darželių puošmena – trys eg-

Klubo nariai klausosi JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkės Birutės Kairienės pranešimo.

lės, mininčios pirmuosius Lietuvos prezidentus. Klubo nariai prisidėjo prie berželio pasodinimo darželyje ir padėjo rūtų puokštę, skintą netoli prez. A. Smetonos eglės.

Šių metų spalio 25 dienos klubo suėjimas prasidėjo dalyvavimu šv. Mišiose, pradėtomis iškilmingu įnešimu Lietuvos valstybinių ir istorinių vėliavų. Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje nariai kartu meldėsi už Amžinybėn išėjusius iškilus Lietuvos istorikus bei visus istorikus, kurie vykdo mūsų tautos istorijos tyrinėjimus. Po Mišių parapijos salėje prasidėjo popietė, kurios pirmoji dalis buvo skirta Lietuvių Bendruomenės reikalams. Dalyvavo klubo narys, JAV LB Tarybos narys, Jonas Platakis, JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Birutė Kairienė ir jos vadovaujama valdyba. Dalyviai klausėsi išpūdžių iš neseniai vykusios JAV LB Tarybos sesijos Clevelande ir iš Pasaulio lietuvių suvažiavimo.

Antroji popietės dalis buvo skirta paminėti Lietuvos istorijos mylėtojų klubo 5 metų sukaktį. Skaniu, žvakutėmis papuoštu tortu, susirinkusius vaišino aktyvi klubo narė Ligita Barniškienė. Klubos sukūrimą trumpai apibūdino Algimantas Barniškis, veikla pasidžiaugė Violeta Rutkauskienė, Vilija Varkytė raštu atsiuntė gražų sveikinimą.

Įdomi paskaita

Po sukauktuvinės dalies buvo parodyta nufilmuota paskaita, kuri jau vien savo sensacingu pavadinimu žadėjo dalyvius „pavaišinti“ istorinėmis paslaptimis ir intrigomis. Paskaita „Karalių kriptos atradimas, Vytauto Didžiojo palaikų nuslėpimas“ pritraukė didelį skaičių klausytojų. Visiems rūpėjo išgirsti naujausias žinias apie Vytauto Didžiojo palaikų paieškas, tad laisvų vietų salėje buvo nedaug. Įrašo paskaitininkas, Lietuvoje gyvenantis jaunas vilnietis Saulius Poderis, restauratoriaus specialybę įgijo Vilniaus Dailės akademijoje ir dirbo atkurtuose Valdovų rūmuose. Katedros požemių paslaptimi jis

susidomėjo dar studijuodamas Dailės Akademijoje. Tuo metu jis restauravo Kazimiero Katkowskio paveikslą, vaizduojantį karaliaus Aleksandro Jogailaičio atrastus palaikus ir karūną.

Vėliau pradėjo plačiau tyrinėti palaikų istoriją, dirbo archyvuose, rinko visą įmanomą medžiagą, kalbino atradimo įvykių liudininkus. Šešis metus trukęs darbas davė vaisių – atrado įrodymus, kurie leidžia daryti prielaidas, kad 1931 m. atradus karalių kriptą Vilniaus katedros požemiuose, greta Aleksandro Jogailaičio, Barboros Radvilaitės ir Elžbietos Habsburgaitės palaikų, buvo atrasti ir Vytauto Didžiojo palaikai. Spėjama, kad ten pat atrasti ir Vytauto pirmosios žmonos, Onos, palaikai.

S. Poderis teigia, kad pagal pasakojimus ir archyvinių dokumentų tyrinėjimą apčiuopęs ir atrastųjų karalių insignijų – karūnų ir žiedų – ir kitų įkapių slėpimo vietą, kuri Antrojo pasaulinio kario pabaigoje buvo „dingusi“. Tačiau tyrinėtojas su savo išvalgomis nuolat atsimušą į lietuviško valdininkų abejingumo sieną, kur nieko niekam nereikia, viskas neįdomu, o Vytauto palaikų istorija trukdo ramiai gyventi.

Belieka tik pasidžiaugti gražiai praėjusia popiete, kuri buvo įdomi ir susirinkusius praturtino naujomis Lietuvos istorijos tyrimų žiniomis. Didelė padėka LB Brighton Park apylinkės ir Nekalto Prasidėjimo parapijos žmonėms, kurie padėjo suruošti renginį ir pavaišino skaniais pietumis. Kviečiame visus, kurie domisi Lietuvos istorija, ją myli ir be jos negali gyventi, jungtis į mūsų klubą. „Facebook“ adresas: facebook.com/groups/321640621358884/. Telefonas informacijai: 224-717-1463.

Visą Sauliaus Poderio paskaitą galima pasiklausyti Internetu šiuo adresu:
youtube.com/watch?v=EpFtD3TQxrw.

Lietuvos istorijos mylėtojų klubo nariai ir svečiai spalio 25-osios popietėje.

Klubo archyvo nuotr.

Lietuvos vaikų svajones pildo ir Amerikos lietuviai

Ne vieno vaiko kalėdinė svajonė – gauti šiltų žieminių batų porą.

Atkelta iš 1 pl.

Paklaustas, kas per tuos šešerius metus labiausiai įsiminė ar sujaudino, Julius sako, jog įsimintinų istorijų tikrai buvo ne viena. Padedami pagalbininkų, Julius ir Andrius padėjo išpildyti ne vieną sudėtingą (invalido vežimėlis) ir jaudinančią (vaistai sunkiai sergančiai mamai) vaiko svajonę. Pasak jo, ypatingos padėkos nusipelnė žmonės, kurie tas svajones įgyvendina bei dar ir kitus į tai įtraukia. Štai Lietuvoje populiarius komikas Paulius Ambrazėvičius keletą metų savo FB paskyroje organizuodavo akciją „#bat-tai“, kurios metu pavyko įgyvendinti kelis šimtus vaikų žieminių batų svajonių.

Kad šis projektas gyvuotų, prie projekto prisideda apie 900 žmonių. 20 žmonių sudaro projekto komandos branduolį, per 100 savanorių suvedinėja svajones į projekto internetinį puslapį ir daugiau nei 700 socialinių darbuotojų visoje Lietuvoje renka svajones ir tarpininkauja jas įgyvendinant. Gregorauskas neslepia, jog jis ir jo komanda labai norėtų, kad projektas išaugtų į visus metus trunkantį procesą, nes, pasak jo, „sudėtingomis socialinėmis sąlygomis gyvenantiems vaikams dėmesio ir pagalbos reikia ne tik per Kalėdas“. Tikimasi plėtos ir užsienyje. Kaip pavyzdį jis pateikia Maltoje gyvenančią lietuvę, kuri jau trečius metus vykdo panašų į lietuviškąjį projektą, kuriam „Vaikų svajonės“ padeda savo patirtimi bei turimais ištekliais.

Projekto „Vaikų svajonės“ koordinatorių JAV Marius Vilemaitis džiaugiasi, jog ypač noriai ir aktyviai prie projekto jungiasi lituanistinės mokyklos. Tačiau, pastebi jis, užtrunka laiko pasiekti kiekvieną miestą. Šiais metais Marius stengėsi surasti koordinatorių kiekvienoje lietuvių bendruomenėje ar mokykloje. Dar vienas laimėjimas – „Atlantic Express“ sutiko praplėsti svajonių priėmimą iš

bet kurio savo padalinio Amerikoje. „Džiaugiamės ne tik paaugusiu svajonių skaičiumi, – sako JAV lietuvis, – tačiau ir tuo, kad svajonės tampa vis šiltesnės. Vaikai svajoja apie šiltus batus, striukę, lavinamąjį žaidimą ar knygutę. Svajones sušildo ir tai, kad vis daugiau žmonių prie svajonės prideda sveikinimą, saldinių maišelį ar šokoladą.“ Pasak Mariaus, vis daugėja atvejų, kai žmonės klausia, ar vaikas neturi brolių, seserų ir tuomet savo nužiūra prideda papildomų dovanų.

Paklaustas, kuo projektas „Vaikų svajonės“ yra kitoks, taigi, vertas dėmesio ir remtinas, Marius atsakė, jog projektas žavi žmones dėl kelių priežasčių. „Visų pirma, juo suteikiame džiaugsmą vaikams, kurie auga finansiskai sunkiau gyvenančiose šeimose. Tai viena iš tų socialinių grupių, kurioms itin reikia aplinkinių pagalbos.“ Kita priežastis, pastebi JAV lietuvis, yra tai, kad žmonės pasitiki šiuo projektu. Vaikų svajones surenka ir surašo socialiniai darbuotojai, o projekto savanoriai tik prižiūri informacijos keliavimą. Svajonių įgyvendintojai tiesiogiai arba per socialinius darbuotojus įteikia svajones vaikams. „JAV lietuvių atveju, negalime patys tiesiogiai įteikti svajonės vaikams, – sako Marius, – todėl džiaugiamės, kad socialiniai darbuotojai padeda išdalinant šias svajones. Iš gautų vaikų padėkų ar nuotraukų matome, kaip vaikai džiaugiasi išpildytomis svajonėmis.“ Be to, priduria jis, vaikams itin smagu ne tik gauti pačią svajonę, tačiau ir žinoti, kad ją įgyvendino žmogus, gyvenantis kitame žemyne.

Marius Vilemaitis norėtų, kad prie šio projekto prisidėtų kuo daugiau JAV bendruomenių. Ne pirmą kartą pabrėžęs, jog jam labai smagu matyti itin sparčiai besiplečiantį mokyklų įsitraukimą į šį projektą, jis priduria, jog „Vaikų svajonės“ yra labai naudingas ne tik svajones gaunantiems, tačiau ir jas įgyvendinantiems vaikams: „Padedami tėvų, vaikai išsirenka svajones, kurias nori įgyvendinti, patys pakuoja dovanas, pasirašo ant atviruko, taip suprasdami, kad reikia ne tik imti, tačiau ir duoti.“

Daugiau informacijos apie projektą „Vaikų svajonės“ bei atsakymus į dažniausiai užduodamus klausimus rasite projekto tinklalapyje www.vaikusvajones.lt

JAV Lietuvių Bendruomenė, padedama „Atlantic Express“, 2014 metais į Lietuvą atplukdė 200 svajonių.

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ

SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive

Palos Heights, IL 60463

Tel. 708-361-5550

Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

Akių ligos – chirurgija

150 E. Huron, Suite 1000

Chicago, IL 60611

Valandos susitarus

Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą

Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL

25 E Washington, Ste 1121,

Chicago, IL Tel. 708-422-8260

We're family with Bruno's Lithuanian Bakery

Chicago Carpet Center Inc.

A trusted company since 1967

Servicing All Flooring Needs

Commercial & Residential

From Little Company of Mary Hospital
to your neighbors down the street!

Huge Inventory

Hundreds of Colors & Styles

In stock rolls & roll ends

Reasonable Prices

with installation

Fully Licensed

& Insured

Ask for Linda – the owner

M-F 9 - 5 - Sat by appointment

1540 West 44th Street (East of Ashland)

Chicago, IL 60609 - Tel: 773-247-8888

Chicagocarpet1550@sbcglobal.net

www.chicagocarpetinc.com

Hunza Bread

Health Bread

Rye of all kinds

Bacon Buns

Visit us or call us to
find a store near you!

3341 S Lituanica Ave

Chicago, IL 60608

Bridgeport – 773-254-6376

ATLANTIC Express Corp.

Siūlome automobilių gašinimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą 1-708-599-9680

ŠIUO METU JAU SURINKINĖJAME
SIUNTAS KALĖDOMS!

SIUNTINIAI Į VISAS
EUROPOS SAJUNGOS
ŠALIS

+ UKRAINA, BALTARUSIJA,
MOLDOVA, RUSIJA.

PAGREITINTI
ORO IR LAIVO
SIUNTIMO TERMINAI

KIEKVIENA DEŽĖ
NEMOKAMAI
APDRAUSTA
\$100

SEKITE SAVO SIUNTAS:
www.AtlanticExpressCorp.com/tracking

Siuntinių Priėmimo Vietos

Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kūnigaikščių Užkūpa 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-9022
Always With Flowers 1138 E. S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Dail 21 W. 838 Burnside Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4250
Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000
Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

Biomex 300 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676
Granitex 704 N. Larch Ave., Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1038
Biomex 2 4548 N. Harlem Ave., Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-656-2430
Dales Caves 6501 W. Irving Park Rd., Chicago, IL 60634 Tel: 773-263-7701
Real Exteriors 3740 N. 25th Ave., Suite D, Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155
Atlantic Express Chicago 2715 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Harvest Fresh (Vib. Booth) 100 E. Rand Rd., Arlington Heights, IL 60004 Tel: 224-625-0331

Parodą apie ypatingo likimo kunigą pamatys visa Lietuva

Parodos plakatas.

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Po Lietuvą keliauja paroda „Jei žmogus ginkluotas meile, jis niekada nesuklups“, skirta šviesaus atminimo kunigui disidentui Juozui Zdebskiui (1929–1986). Jau po kelių mėnesių, vasario pradžioje bus minimos jo tragiškos žūties 30-osios metinės. Sovietmečiu tai buvo vienas labiausiai žinomų ir mėgstamų kunigų Lietuvoje, daug prisidėjęs prie „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ atsiradimo ir platinimo, jis kartu su bendraminčiais 1978 metais įkūrė Katalikų komitetą tikinčiųjų teisėms ginti. Nuolat KGB persekiotas, už vaikų katechizaciją kalėjęs kunigas žuvo paslaptینگomis ir iki šiol neišaiškintomis aplinkybėmis.

Marijampolės memorialiniame Prezidento Kazio Griniaus muziejuje atidaryta paroda jau rodyta ne viename mieste, ją yra parengęs Prienų krašto muziejus, kuris šiuo metu yra renovuojamas. Būtent Prienuose yra saugoma nemaža dalis kunigo archyvų, asmeninių daiktų, o, baigus remonto darbus, čia planuojama atidaryta nuolatinę kunigo J. Zdebskio ekspoziciją. Šiame muziejuje iš viso yra saugoma apie 1 500 vienetų daiktų, susijusių su kunigu J. Zdebskiu.

Į Marijampolę parodą atvežusi Prienų krašto muziejininkė Ernesta Juodsnukytė sakė, kad ją parngti nebuvo paprasta, nes norėta patraukliai ir įdomiai pristatyti žmogų, kuris buvo taip žinomas ir mylimas sovietmečiu, tačiau dabartinis jaunimas apie jį beveik nėra girdėjęs. Tad ekspozicijos stendai išdėstyti tarsi bažnytinės procesinės vėliavos, išmeigtos į laukų akmenis. Akmenis kunigas J. Zdebskis labai mėgęs, jų parsiveždavęs iš įvairių kelionių, ir naujojoje parodoje lankytojai gali pamatyti tų akmenėlių.

Kilnojamoje parodoje galima pamatyti kunigo naudotą fotoaparata, jo lagaminą, kompasą, taip pat piniginę, kurioje kunigas vežiodavosi su savimi šventos Agotos duonelės. Turbūt pats įdomiausias eksponatas – automobilio, kurį vairavo kunigas, vairas – jis su specialiomis įpjovomis iš vidinės pusės, kad vairuojant būtų galima kalbėti rožinį tarsi leidžiant per rankas rožinio karoliukus.

Kunigo bendražygis, dabartinis Kauno arkivyskupas emeritas Sigitas Tamkevičius yra pavadinęs kunigą J. Zdebskį „vaikščiojančia evangelija“ ir pasakojęs, kad jie abu kartu 1969 metais dirbo Prienų melioracijoje, kai metams tuometė valdžia buvo atėmusi kunigo pažymėjimus. Per savo gyvenimą J. Zdebskiui teko ištverti daugybę provokacijų, nuolatinį KGB sekimą, už tai, kad mokė vaikus tikybos, jis du kartus sėdėjo kalėjime, bet niekada nepalūžo.

Kunigas J. Zdebskis turėjo ypač didelį autori-

Parodos stenduose – ir kalinio rūbai.

A. Vaškevičiaus nuotr.

tetą tarp jaunimo. Kartu su bendraminčiais jis organizavo jaunimo, dalyvaujančio Eucharistijos bičiulių judėjime, stovyklas, žygius pėsčiomis į Šiluvą, Kryžių kalną, Vasario 16-osios minėjimus. Jo pastangomis buvo suorganizuota pagrindinė kunigų seminarija jaunuoliams, kuriems valdžia neleido studijuoti oficialiai veikusiojoje seminarijoje. Nors po poros metų ta seminarija iširo, bet valdžios monopolis nors ir trumpam laikui buvo sugriautas.

J. Zdebskis gimė 1929 m. gegužės 10 dieną netoli Marijampolės esančiame Naujienos kaime, ten mokėsi pradinėje mokykloje, vėliau mokslus tęsė Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijoje. 1948 metais jis įstojo į Kauno kunigų seminariją, o po ketverių metų vyskupas Kazimieras Paltarokas išventino jį kunigu. Vėliau J. Zdebskiui teko kunigauti daugelyje Lietuvos vietų, o paskutiniaisiais gyvenimo metais – Rudaminoje Lazdijų rajone, kur Švč. Trejybės bažnyčios šventoriuje jis ir yra palaidotas.

KGB anksti atkreipė dėmesį į aktyvią tada dar jauno kunigo veiklą, nes vos baigęs kunigų seminariją J. Zdebskis organizavo nelegalios religinės literatūros platinimą, burdavo jaunimo religinius būrelius. Jau 1964 metais už vaikų katechizavimą kunigas metus kalėjo Lukiškių kalėjime, 1971-aisiais vėl buvo areštuotas ir nuteistas už tą patį, metus kalėjo Pravieniškių bendrojo režimo kolonijoje.

Grįžęs iš įkalinimo J. Zdebskis daug laiko ir pastangų skyrė misionieriškai veiklai. 1969–1985 metais jis nuolat lankė tėvynainius, sąžinės laisvės kalinius ir sovietinės armijos rekrūtus, stiprino jų dvasią, aukodamas šv. Mišias, klausydamasis išpažinčių, katechizuodamas vaikus.

Nuo 1972 metų nuolatinį kelionių metu jis aplankė Pavolgį, Sibirą, Kazachstaną, Armėniją, Uzbekiją, Gruziją, kitus kraštus. Sibire J. Zdebskis lankė lietuvius tremtinius bei lageriuose kalinčius politinius kalinius. Kelionėse surinkta medžiaga buvo spausdinama „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikoje“. Jis palaikė artimus ryšius su Sovietų Sąjungos disidentais Sergejumi Kovaliovu, Andrejumi Sacharovu, kitais, kurie padėjo kunigui į Maskvą atvežtą „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką“ persiųsti į užsienį.

Dėl savo nepalaužiamo ir tiesaus būdo KGB jam buvo skyrusi „Akiplėšos“ slapyvardį, jis taip įvardijamas ir išlikusiuose saugumo dokumentuose. Kunigą sekti buvo verbuojami net jo kolekcijas lankę vaikai, taip pat patys kunigai, parapijiečiai, kariškiai ir net gydytojai. Prieš jį naudotos įvairios provokacijos, siekiant sukompromituoti kunigą, bet J. Zdebskis savo veiklos nenutraukė.

Arkivyskupas emeritas S. Tamkevičius yra pasakojęs, kad J. Zdebskio meilė paprastam žmogui buvo herojiška, važiuodamas motociklu ar automobiliu jis sustodavo kiekvienam pakeleiviui, ne vieną girtuoklį yra parvežęs namo ir dėl to dažnai pavėluodavo sutartu laiku atvykti į numatytą vietą ar net šv. Mišias bei užsitraukdavo kitų pyktį.

1986 m. vasario 5 dieną kelyje Varėna–Eišiškės susidūrė lengvasis automobilis ir pien-

vežis. Lengvajame automobilyje važiavo keturi keleiviai, iš jų trys žuvo. Vienas iš tų trijų buvo kunigas J. Zdebskis, kartu su kitais važiuojęs į kaimyninę Baltarusiją įsigyti elektros prekių. Po avarijos kunigo rūbuose buvo rasta šv. Teresėlės relikvija ir šv. Agotos duonos gabalėlis. Iš karto po kraupios avarijos įvykio vietą apsupo saugumiečiai, avarijos liudinių parodymai buvo labai prieštaringi, iki šiol nepaneigta versija, kad tai galėjo būti ne nelemtas autoavarija, o kruopščiai suplanuota žmogžudystė.

Atsiveikinti su mylimu kunigu į Rudaminą plūdo tūkstančiai žmonių, nepaisant saugumiečių sekimo, jose dalyvavo ir apie 100 kunigų, daug klierikų, palydėti kunigo į paskutinę kelionę atvyko vyskupai Vincentas Sladkevičius ir Juozas Preikšas. S. Tamkevičius bičiulio laidotuvėse būti negalėjo, nes tuo metu kalėjo Permės lageryje.

Įamžinant neeilinio kunigo atminimą, dar 1996 metais Šlavantuose, kur jis kunigavo, buvo atidengtas ir pašventintas paminklas J. Zdebskiui. 1998 m. rugpjūčio 21 d. Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu J. Zdebskis (po mirties) buvo apdovanotas Vyčio kryžiaus 2-ojo laipsnio ordinu (dabar – Vyčio Kryžiaus ordino Komandoro didysis kryžius). 1999 m. kun. J. Zdebskio gimtinėje buvo pastatytas koplytstulpis. 2007 m. kovo 30 d. kun. J. Zdebskiui buvo suteiktas Laisvės kovų dalyvio teisinis statusas (po mirties).

Viename iš savo dienoraščių įrašų kunigas J. Zdebskis rašė: „Kai nebūna pažeminimų, įžeidimų, niekas neprisimena tiesos apie save: *be manęs jūs nieko negalite...* Ir jei mąstomoji malda to neprimena, pamažu turi brautis puikybė, juo labiau kad puikybė ateina nesąmoningai, savaime, niekada nepastebima sau pačiam. Ją mato tik kiti, tik iš šalies, bet ar jie visada drįs tai į akis mums pasakyti? O ir ar mes pajėgsime visada pakelti, suprasti, jei ir pasakytų? Pati mūsų stiprybė – Dievas, po kryžiumi parkritęs. Reikia, kad iš mūsų kartais pasijuoktų, kad būtume nesuprasti, paniekinti, pažeminti. Reikia kaip prevencinių priemonių prieš puikybę“.

Vairas su įpjovomis rožiniam kalbėti.

A † A

PETER A. BULIKA

Mirė 2015 m. lapkričio 7 d. , sulaukęs 78 metų.
Nuo 2011 m. gyveno Monarch Landing, Naperville, IL , anksčiau Chicago, IL.
Gimė 1938 m. balandžio 17 d. Kaune , Lietuvoje.
Nuliūdę liko: žmona Vita Bulika (Vilutis) bei daug draugų.
Velionis buvo sūnus a.a. Joseph ir Lisa Bulika, brolis a.a. Angela (Matthew) Bentkowski.
A. a. Peter bus pašarvotas trečiadienį , lapkričio 11 d. nuo 3 val p.p. iki 7 val. vakaro Friedrich-Jones laidojimo namuose, 44 S. Mill St. Naperville, IL.
Atsisveikinimas ir laidotuvės ketvirtadienį , lapkričio 12 d. nuo 10 val. ryto iki 11 val. ryto Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje , kurioje 11 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių a.a. Peter bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.
Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi žmona

Laidot. direkt. Friedrich-Jones , tel. 630-355-0213
arba www.friedrichjones.com

www.draugas.org/mirties.html

Jau saulelė vėl
atkopdama budina svietą...

Pabudink, saulele, visus susikrimitusius, visus stokojančius, o ypač įniršusius...
Tikinčiam žmogui Saulė – tai ne vien šviesą ir šilumą skleidžiantis dangaus kūnas. Mahometonui tai – rytmetinis ir vakarinis tylusis šauklys maldai. Vos išvydęs ją kylant, jis pasities kilimėlį, nesvarbu, kur tuo metu būtų, puls kniūbsčias ir garbins Visagalį, Vienatinį. Saulei leidžiantis, jis dievobaimingai dėkos už dieną, vėl klaupsis ant kilimėlio.
O ir mums, krikščionims, Kristus yra priminęs apie Saulę. Jos uždavinys toks didingas, Ji nuolat primena artimo meilės įsakymą: „O aš jums sakau, mylėkite savo priešus ir melskitės už savo persekiotojus, kad būtumėte savo dangiškojo Tėvo vaikai: jis juk leidžia savo saulei tekėti blogiesiems ir geriesiems“. (Mt 5, 44)
Ak, tie piktieji krikščionys! Kadangi jie neįstengia Saulės užverti „blogiesiems“ – nėra gi tokio didelio kilimo ją uždengti! – tai bent taką į Dievo namus užveria. 1 Bet ačiū Architektui, kuris daug durų į Katedrą suprojektavo, o gerasis Monsinjoras2 surado dar piketais neužblokuotą įėjimą. Mat Monsinjoras Evangeliją skaito ir ramiai įleidžia visus, nes ir saulė visus šildo, visus džiugina ir šviečia – visiems!
Saulute, Močiute, šviesk, šviesk! Juk tau liepta šviesti, o mums – įsižiūrėti į tavo skaistų veidą ir atsiminti, kad tavo spinduliuose ir Dievo meilėje galime sustilpti visi.

1993 kovo 6
Iš kn. „Tėvo Stanislovo pamokslai“ Vilnius, 1994 m.

Č. Senkevičiaus vedamųjų rinkinys

„DVYLIKA METŲ“

Gerą vedamąjį parašyti yra nelengva. Turiningus, apmąstytus, gražia kalba parašytus vedamuosius sukurti gali tik retas talentas. Toks talentas yra Česlovas Senkevičius, per ketvirtį amžiaus „Tėviškės žiburiams“ parašęs daugiau kaip 1 200 vedamųjų.
Pirmoji Č. Senkevičiaus vedamųjų rinktinė „Penki taškai...“ pasirodė 2004 metais. Geriausi pastarųjų dvylikos metų vedamieji sugulė į knygą „Dvylika metų“ – kiekvieniems metams autorius atrinko po šešis straipsnius. Knygą išleido Pasvalio Mariaus Katiliškio biblioteka ir leidykla „Naujasis lankas“. Pasvalys – Česlovo Senkevičiaus gimtinė. Autorius nebijo kandaus žodžio, bet juk tokie ir turėtų būti vedamieji – taiklūs ir kartais kandūs.

Rinktinę „Dvylika metų“ galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 20 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.) Teiraukitės tel. 773-585-9500.

A † A

VIRGIS „VIRGIL“ P. NORKUS

Mire 2015 m. lapkričio 6 d., Naperville, IL.
Gimė 1940 m. spalio 30 d. Kėdainiuose, Lietuvoje.
Paliko giliai liūdinčius: žmoną Romą (Pauliūtę), dukrą Aldutę Gorman, žentą Russell, seseris Silviją Žiedonis su vyru Rimu ir šeima, Vidą Poffenroth su vyru Dennis ir šeima, Reginą Vaitaitis su šeima, pusbrolių Vyta Martinaitį su žmona Audrone, pusseserę Nijolę Martinaitis-Nelson su vyru Ken, žmonos brolius ir seseris dr. Algį Paulių su žmona Violeta ir šeima, Edmundą Paulių su žmona Virginija ir šeima, Ireną Daugelis su vyru Arūnu, Aldoną Vaitkus su vyru Rimantu.
Atsisveikinimas su a. a. Virgiu lapkričio 16 d., pirmadienį, 10 val. ryto Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont, IL., kurioje 11 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios.
Laidotuvės privačios.
Vietoje gėlių prašome aukoti „Vaiko vartai į mokslą“organizacijai.
Nuoširdžiai kviečiame visus artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinimo šv. Mišiose.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600
arba www.petkusfuneralhomes.com

A † A

Adv. JONAS GIBAITIS

Mirė 2015 m. lapkričio 6 d., sulaukęs 78 metų.
Gyveno Marquette Parke.
Nuliūdę liko: sesuo Aldona Grigaliūnas, dukterėčia Rūta su vyru Robert Nazareth, sūnėnai Paul Grigaliūnas ir Peter (Annette) Grigaliūnas.
Velionis daug metų teikė advokato paslaugas Čikagos ir jos priemiesčių lietuviams.
A.a. Jonas pašarvotas antradienį, lapkričio 10 d., nuo 5 val. p. iki 7 val. v. Palos-Gaidas laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Hwy. (7700 W), Palos Hills, IL.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. David Gaidas, tel. 708-974-4410
arba www.palosgaidasfh.com

A † A

VYTAUTAS BANDZIULIS

Mirė 2015 m. lapkričio 6 d., Madison, WI.
Gimė 1928 m. birželio 13 d., Lietuvoje.
Gyveno Madison,WI, anksčiau Chicago, Brighton Park apylinkėje ir Melrose Park, IL.
Nuliūdę liko: žmona Eugenija Sheuraitė; sūnus Raimondas su žmona Irene Katele; sūnėnai ir dukterėčios bei kiti giminės.
A. a. Vytautas dirbo Benjamin Moore Company.
Velionis buvo sūnus a.a . Jono ir Veronikos Daraškevičiūtės ir brolis a.a. Igno ir Stasio Bandziulį.
Priklause Don Varnas American Legion Post # 986.
A. a. Vytautas bus pašarvotas šeštadienį, lapkričio 14 d. nuo 9 val. r. iki 12 val. popiet Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S Archer Ave., (prie Derby Rd.), Lemont, IL. Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 14 dieną. 12 val. popiet – religinės apeigos Petkus Lemont laidojimo namuose. Po religinių apeigų velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.
Nuoširdžiai kviečiame visus artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse

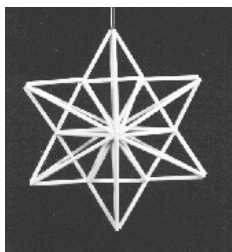
Giliai liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600
arba www.petkusfuneralhomes.com

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Maloniai kviečiame į fotografijų parodos** „Lietuva. Dialogai apie vertybes“ atidarymą Čiurlionio galerijoje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) lapkričio 14 d. 5 val. p. p. Atidaryme dalyvaus parodos kuratorė Eglė Deltuvaitė, kuri nušvies Lietuvos fotografiją per Lietuvos fotomenininkų sąjungos perspektyvą. Paskaitoje E. Deltuvaitė pristatys Lietuvos fotografijos klasikų, 8–9 dešimtmečio kartą bei šiuolaikinės fotografijos atstovus. Muzikinę programą atliks „Muzikinių karpinių“ dalyviai. Paroda tęsis iki gruodžio 5 d.

■ **Lapkričio 22 d., sekmadienį, 10 val. r.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) vyks kalėdinių šiaudinių gaminimo dirbuvės su liaudies menininke Vaida

Lagoneckytė. Pamoka bus vedama anglų kalba. Reikia atsinešti žirkles, pieštuką ir liniuotę, kitomis medžiagomis bus pasirūpinta. Pasiteirauti tel. 773-582-6500.

■ **Lapkričio 29 d., sekmadienį, po 11:30 val. r. šv. Mišių** Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapija (5129 Wolf Road, Western Springs, IL) kartu su moterų klubu „Alatėja“ rengia labdaros koncertą. Šventėje dalyvaus smuikininkė Barbora Valiukevičiūtė iš New Yorko ir pianistė Valdona Rakauskaitė-Arffa.

■ **Gruodžio 6 d., sekmadienį, 3 val. p. p.** kviečiame į Jaunimo centro tradicinius pietūs. 2 val. p. p. Jėzuitų koplyčioje bus aukojamos šv. Mišios. Po Mišių Jaunimo centro didžiojoje salėje – kokteiliai, programa ir pietūs. Meninę programą atliks solistė Agnė Giedraitytė. Maistą ruošia „Smilgos“ restoranas. Stalus ir vietas užsisakyti pas Zitą Baltramionienę tel. 773-743-3196 arba Mildą Šatienę tel. 709-447-4501.

<http://draugokalendarius.org>

Generaliniame konsulate Čikagoje – atvirų durų diena

Lapkričio 14 d., šeštadienį, nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje atvers duris visiems norintiems jį aplankyti, apžiūrėti naujas patalpas, sužinoti daugiau apie atstovybės veiklą, pasidalinti idėjomis, pasiūlymais. Dėl pastato ir atstovybės saugumo reikalavimų yra būtina išankstinė atvykstančiųjų registracija, todėl maloniai prašome visų norinčiųjų atvykti į konsulatą iki lapkričio 12 d. registruotis el. paštu egle.lauzonyte@urm.lt arba tel. 312-994-8260.

Pristatymai apie konsulato istoriją, teikiamas konsulinės paslaugas, vykdomą kultūrinę, švietimo, visuomeninę veiklą bus rengiami 11 val. r., 1 val. p. p. ir 3 val. p. p. Po jų kviesime svečius išsakyti savo idėjas, pasiūlymus, diskutuoti, kaip visi kartu galime dirbti savo Tėvynei Lietuvai.

Laukiame jūsų su šeimomis ir draugais. Iki pasimatymo!

LR generalinio konsulato Čikagoje info

GLM atšventė savo 13-ąjį gimtadienį

Gedimino lituanistinės mokyklos mokytojai apdovanoti vardinais kavos puodeliais. GLM archyvo nuotr.

EGLĖ GROBĖ

Spalio 3 d. Gedimino lituanistinė mokykla pakvietė visus į iškylą gražiame Heron Creek Forest Preserve parke šalia Long Grove miestelio.

Prisipažinsiu, važiauvau skeptiškai nusiteikusi. Diena nežadėjo būti graži, todėl su nerimu žvilgčiojau į sunkius debesis apniukusiam danguje. Tarsi to būtų buvę negana, vėjas pūtė lyg pašėlęs.

Įsukus pro centrinį parko įvažiavimą, akį iškart patraukė ryškūs trispalviai kaspinėliai, rodantys kelią į šventės vietą. Mašinų stovėjimo aikštelė pamažu pilnėjo. Anksčiau atvažiaavę suaugusieji jau plūso prie vaišių stalo, maloniai kvepėjo kava, na, o prie karštos kakavos netgi eilutė susidarė! Mažiesiems prastas oras buvo nė motais. Dar net neprasidėjus renginiui, kiekvienas jau buvo radęs užsiėmimą: vieni mėtė sunkius maišelius, žaidė su kamuoliais, suko lankus, kiti tiesiog bėgiojo ar voliojosi žolėje. Iš netoliese esančios žaidimų aikštelės taip pat sklido linksmi vaikų balsai ir juokas. Lietuviškos muzikos įrašai ne vienam suaugusiam kėlė šypseną ir gražius prisiminimus iš vaikysės.

Šventės pradžioje mokyklos direktorė Giedrė Ramanauskaitė visus pasveikino su 13-uoju mokyklos gimtadieniu, o mokytojus – su Mokytojo diena, įteikdama tėvelių paruoštas originalias dovanėles – dailius kavos puodelius su mokytojų vardais. Mokiniai dovanojo gėlių ir padėklavę eilėraščių. Mokyklos tėvų komiteto pirmininkė Sandra Holloway džiaugėsi, kad sulaukė ne vieno geranoriškai nusiteikusio tėvelio pagalbos.

Koks gi rytas be rytinės mankštos? Visuomet energijos pilna šokių mokytoja Nijolė Černiausienė kaip mat išrikiavo visus apšilti. Iš tikrųjų vertėjo pasimankštinti, juk po mankštos laukė gana rimti sportiniai išbandymai – „Drasūs, stiprūs, vikrūs“. Įvairiose estafetėse, kurias paruošė mokytojos Eglė Bankauskaitė ir Aušra Butkevičiūtė, jėgas išbandė nuo paties jauniausio iki vyriausio mokinio.

Po šitokių rungčių ne vienam jau ir pilvas urzgė. Pavėsinėje visų laukė gausiai nukrauti vaišių stalai. O ar gali būti gimtadienis be torto ir pyragaičių? Žinoma, ne! Didelį, puošnų ir be galo skanų tortą kaip ir kiekvienais metais iškėpė Lina Zviedris. Ne vienas prašė gabaliuko pakartoti.

Po vaišių sportiniuose žaidimuose savo jėgas išbandė suaugusieji. Tiesą sakant, komandos buvo mišrios – vaikai su malonumu „padėjo“ tėveliams ir mokytojams.

Pusdienis pralėkė kaip viena akimirka.

Važiavau namo, o akyse tebemirgėjo įkaitę veidukai, nuraudę skruostai, plačios šypsenos – ar gali jas pamiršti, kai joms trūksta vieno ar net poros priekinių dantukų? Galvoje tebeskambėjo linksmi balsai. Tikra teisybė, galvojau, nebūna blogo oro, reikia tik tinkamos aprangos ir geros nuotaikos – jos šioje šventėje netrūko. Šventė pavyko – ir vaikai, ir suaugusieji ją prisimins ilgai!

Visiems mokyklos mokiniams, mokytojams ir tėveliams, kurie padėjo surengti Gedimino mokyklos gimtadienį gamtoje, tariame aciū už dovanas, staigmenas, vaises ir gerą nuotaiką.

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGA“

internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų

parašyti apie tai

administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite

„Draugą“ greičiau!

Čia mes – Gedimino lituanistinės mokyklos kolektyvas!